

SLOVENSKI NAROD

Izaja vsak dan popoldne, izvenredno v nedeljo in praznike. — Inzerati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.

„Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Nevarnost prekinjenja odnošajev z Bolgarijo

Novi atentati bolgarskih komitašev v Južni Srbiji

Poslanik Ljuba Nedić je včeraj izročil v Sofiji zahteve naše vlade. — Bolgarska vlada izjavlja, da zahtev ne more izvršiti. — Posredovanje vevlesil. — Meja proti Bolgariji zaprta.

Beograd, 8. oktobra. Jugoslovanski poslanik v Sofiji, g. Ljuba Nedić je včeraj posredoval bolgarskega ministrskega predstavnika in mu sporočil zahteve jugoslovenske vlade glede na teroristično akcijo bolgarskih komitov v zvezi z zadnjim atentatom v Štipu. Predvsem je zahteval, da bolgarska vlada prepreči bolgarskim banditom prehod preko meje na naše ozemlje ter da jim zabrani svobodno gibanje v Bolgariji. Nadalje zahteva jugoslovenska vlada, da bolgarska vlada razpusti znani makedonski odbor, ki organizira atentate in napade na našem ozemlju in ki to z objavami v listih samovoljno priznava Istočasno naj bolgarska vlada aretira glavnega voditelja teh napadov, generala Protogerova in ga stavi pred sodišče. Tudi Protogerov namreč v listih priznava, da so atentati na našem ozemlju njegovo delo. Nadalje je g. Nedić obvestil ministrskega predstavnika Ljapčeva, da je Jugoslavija v svrhu zaštite svojega ozemlja odredila strogo zaporo meje napram Bolgariji.

V diplomatskih krogih se doznava, da bo sofijski poslanik v kratkem prispel v Beograd, da poroča vladi o uspehu svojega koraka pri bolgarski vladi. V diplomatskih krogih se ne izključuje možnost, da se g. Nedić ne povrne več na svoje mesto, če bolgarska vlada ne bo izpolnila vseh stavljenih zahtev, ker bi imelo to za posledico prekinitev diplomatskih odnošajev.

Seji opozicije, gg. Pribečević, Radić in Joca Jovanović so imeli včeraj popoldne konferenco, na kateri so razpravljali o dogodkih v južni Srbiji in izzivalni akciji makedonskih tolp. Sprejet je bil sklep, da potrdijo akcijo v svrhu sklicanja seje štev vseh parlamentarnih skupin, na kateri naj bi zunanji in notranji ministri poročali o položaju in o korakih, ki jih je podvzela vlada v obrambo državnih in nacionalnih interesov.

V diplomatskih krogih vlada za razvoj dogodkov izredno zanimanje. Opaža se, da presojajo diplomatski krogi položaj zelo resno in si prizadevajo, da bi posredovali za mirno rešitev. V bolgarskem poslanstvu izjavljajo, da bolgarska vlada odklanja odgovornost za te napade, ne more pa zadostiti tudi zahtevam po razpustu organizacij, ki jih smatra popolnoma legalnim. Bolgar-

ski vladni krogi so mnenja, da te legalne organizacije — mišljen makedonski odbor — niso v nikakvi zvezi z napadi na našem ozemlju in izraža domnevo, da gre le za dejanja poedinih omladincev.

Beograd, 8. oktobra. Vesti o novih napadih bolgarskih komitov v Južni Srbiji so izzvale v beogradski javnosti nepopisno ogorčenje. Narodna Obrana sklicuje za nedeljo veliko protestno zborovanje.

Sinoči je prejel notranje ministrstvo uradno poročilo, da so bolgarske tolpe napadle obmejno vas Klisuro. Napadalcu so vrgli na carinsko poslopje, orožniško postajo in pošto več bomb, ki pa k sreči niso povzročile posebne škode. Med orožništvom in napadalcu se je vnela srdita borba, ki je trajala skoraj do polnoči. Napadalcu so se morali končno umakniti.

London, 8. oktobra. „Daily Telegraph“ naglašava v zvezi z najnovejšimi napadi bolgarskih komitov na jugoslovensko ozemlje, da se bo moral bržkone sestati Svet Društva narodov k izrednemu zasedanju, da končno enkrat preide razmere v Makedoniji in napravi konec terorističnim akcijam, ki onemogočajo zbijanje med balkanskimi državami in ogrožajo mir na Balkanu. „Temps“ poroča o sestankih med diplomatskimi zastopniki v Beogradu in Sofiji in izraža upanje, da bo tudi tokrat uspešno posredovalna akcija za padnih vevlesil, da se odstrani preteča nevarnost za mir na Balkanu. Naglašava pa, da se v diplomatskih krogih presoja položaj zelo resno.

Pariz, 8. oktobra. Zunanji minister je včeraj izdal francoskemu poslaniku v Moskvi instrukcije naj oficijelno zahteva odpočle sovjetskega poslanika v Parizu g. Rakovskega G. Herbert je danes v smislu teh instrukcij posetil g. Cicerina in mu izročil noto, v kateri so navedeni razlogi zakaj je g. Rakovski v Parizu nadalje nemogoč.

Demokratski klub pred usodnimi odločitvami

Danes se nadaljuje v klubu politična debata. — Deljena mnenja o bodoči taktiki. — Odpor proti sodelovanju z g. Vukičevićem. — Zahteva po notranjem ministrstvu.

Beograd, 8. oktobra. Verifikacijski odbor danes nadaljuje svoje delo, istočasno pa se v vrši v demokratskem klubu razprava o politični situaciji in o stališču, ki naj ga zavzame Demokratska zajednica k najnovejšemu razvoju dogodkov.

Tudi današnje sejo demokratskega kluba je otvoril Ljuba Davidović s krajsim govorom, naglašajoč, da je sedaj dana vsem poslancom prilika, da izrazijo svoje mnenje o bodoči politiki stranke. Kakor včeraj je debata tudi danes zelo živahna in se ob 12 še nadaljuje. Vedno bolj se kaže, da vladni vrstah demokratskega kluba precejšnja nejasnost o taktiki, ki naj jo klub v bodoči vodi. Res soglašajo ogromna večina v razpravi, da mora ostati demokratska stranka na vladi in to, če ne gre drugače, tudi z radikalni. Nasprotja pa obstajajo v vprašanju, pod kakimi pogoji naj se vrši to sodelovanje. Splošno mnenje je, da sedanje raz-

merje, ki daje demokratom več ali manj drugovrstno vlogo, ne odgovarja ne interesom države, ne ugledu demokratske stranke. Kot minimalna zahteva se označuje, da morajo demokratski dobili notranje ministrstvo, kar pa g. Vukičević saj za enkrat še odločno odklanja. Del demokratskih poslancev pa odločno zastopa stališče, da je sploh vsako sodelovanje z g. Vukičevićem nemogoče in da je bolje preiti v opozicijo, kar se razmere same od sebe razvijajo v pravico, da bo državno krmilo slej ali prej prišlo popolnoma v roke demokratov. Drugi pa se seveda ne navdušujejo za prehod v opozicijo, češ da bo razvoj šel v prid demokratski stvari, tudi če ostanejo začasno skupaj z g. Vukičevićem. Po njihovem mnenju, ki pa je obenem mnenje skoro vse politične javnosti, se bo g. Vukičević itak moral v najkrajšem času umakniti kakemu drugemu radikalnemu politiku s katerim bo tudi demokratom sodelovanje lažje.

Vojaški avto strmoglavil v prepad

Kotor, 8. oktobra. V četrtek popoldne se je pripetila na potu med Kotorjem in Cetinjem težka avtomobilska nesreča. Vojaški avto na katerem se je vozilo 20 vojakov in več orožnikov, je padel vsled defekta pri zavori v več metrov globok prepad in se popolnoma razbil. Trije vojaki so bili na mestu ubiti, vsi ostali pa težko ranjeni. Slučajno se je kmalu nato pripeljal po isti cesti neki nemški zdravnik, ki je nudi ranjenecem prvo pomoč in javil nesrečo oblastem, ki so poskrbele za prevoz ranjencev v cetinjsko bolnico.

VELIK FRANCOSKI LETALSKI NAČRT

Pariz, 8. oktobra. „Le Matin“ poroča, da pripravljata francoska aviatika velik polet iz Pariza v Indijo in nazaj. Proga bo merila 40.000 km. Polet se bo vršil na progi Pariz - Hanoi preko Beograda. Bukarešte in Carigrada. V to svrhu bo zgrajen poseben aparat s 1000 konjskimi silami. Posadko bo tvorilo šest letalcev pod poveljstvom vojskovnika Antoinetta.

Vukičević grozi z razpustom Narodne skupščine

Iz okolice g. Vukičevića vnovič širijo vesti o razpustu Narodne skupščine. — Napačni Vukičevićevi računi glede demokratov. — Važne izjave demokratskega ministra.

Beograd, 8. oktobra. Včerajšnji dogodki, zlasti ostra debata v demokratskem klubu in glasovanje nekaterih demokratskih članov verifikacijskega odbora z opozicijo, so vzbudili v okolici g. Vukičevića veliko nervoznost, ki se je še povečala, ko se je danes dopolne zvedelo, da se demokratski obotavljajo glasovati za odobritev policajradikalnih mandatov v kosovskem okrožju. Nastopila je zato zopet težka artillerija z bombami o razpustu Narodne skupščine in razpisu novih volitev, ki pa bi jih vodil g. Vukičević sam brez demokratov. Okolica g. Vukičevića računa pri tem na oportunistično razpoloženje dela demokratskih poslancev češ, da ti ne bodo hoteli riskirati svojih mandatov pri novih volitvah in da bodo raje pristali na brez-pogojno sodelovanje z Vukičevićevo skupino.

Beograd, 8. oktobra. Vukičevići in klerikalci polagajo vse nade na izid posvetovalja v demokratskem klubu. Po njihovih trditvah je večina Demokratske zajednice za nadaljevanje sedanja vladne koalicije. Vaš dopisnik se je obrnil do aktivnega demokratskega člana vlade in je dobil od njega o razpoloženju v Demokratski zajednici sledeče zanimive informacije:

»Tako v vrstah Demokratske zajednice kakor v vrstah druge koalicijske stranke se je v zadnjem času vedno jasneje čutilo, da so razmere v koaliciji nezdrave in da je potrebna temeljita revizija in to zlasti z ozirom na izid volitev, pri katerih je Demokratska zajednica štivilo svojih glasov in mandatov skoro podvojila. Za g. Vukičevića pa je pri tem važna tudi akcija za osnove demokratskega bloka in za fuzijo obeh demokratskih strank. Na konferenci, ki se je vršila pred par dnevi

v ministrskem predsedništvu, je gosp. Vukičević sam priznal, da ima akcija g. Davidovića za združitev DS in SDS in za zbijanje med demokratsko zajednico in radičevci mnogo izgledov na uspeh, in bi jo seveda rad, ako že ne preprečil, pa vsaj zavrl. Postavil je zato demokratsko stranko pred alternativo, da se takoj izreče za ali proti sedanjim vladnim računom. Res je, da bo diskusija v demokratski stranki povzročila prelom pogajanj za ustvaritev demokratskega bloka in za fuzijo obeh demokratskih skupin.

Ze dosedanjí potek seje demokratskega kluba pa kaže, da so računi g. Vukičevića popolnoma napačni. Res je, da je Demokratska zajednica za nadaljno sodelovanje v vladi, toda enodusno je bila postavljena zahteva, da dobi demokratska zajednica skupščinskega predsednika in notranjega ministra. Znano mi je, da radikali, odnosno g. Vukičević pod nobenim pogojem nehoje pristati na te zahteve in tako je nadaljni obstoj vladne koalicije zelo, zelo dvomljiv. Rečem lahko samo toliko, da se mi groženj g. Vukičevića z razpustom Narodne skupščine in z razpisom novih volitev prav nič ne strašimo.

Kakor se da iz te izjave posneti, smatrajo demokratski, da je situacija popolnoma v njihovih rokah. To potrjuje tudi dejstvo, da se g. Vukičeviću toliko neprijetna pogajanja — za fuzijo obeh demokratskih skupin ne glede na debato v demokratskem klubu nadaljuje. Včeraj popoldne je predsednik demokratskega kluba g. Ribar posetil klub SDS in se delj časa razgovarjal z vodilnimi politiki. Danes dopolne so se delegacije ponovno sestali h konferenci, ki ob 12. še traja. Na obeh straneh se zadržuje, da se bodo pogajanja pospešila.

Kritična situacija v verifikacijskem odboru

Debata o nespornih mandatih je bila danes končana. — Klerikalno izpodbijanje izvolitve g. Ureka. — Radikali se boje razveljavljanja svojih mandatov v kosovskem okrožju in so radi tega sejo prekinili.

Beograd, 8. oktobra. Na včerajšnji popoldanski seji verifikacijskega odbora so bili pri kraji debati verifikirani mandati v pirotskem, požarevskem, pripoljskem, tikveškem, bjelovarskem, varaždinskem in ličko - krabavskem okrožju.

Nato je pričela debata o mariborsko-celjskem volilnem okrožju. To priliko je izkoristil g. Stepan Radić za nenavadno oster nastop proti slovenskim klerikalcem. V daljšem, s konkretnimi dokazi utemeljenem govoru, je g. Radić ožigoslal klerikalizem kot največje zlo v državi. Povdarjajoč, da klerikalci v Sloveniji na najgobjnejši način zlorabljajo vero v svoje politične strankarske cilje. Svoj govor je zaključil z zahtevo, naj verifikacijski odbor razveljavi vse klerikalne mandate v tem okrožju. Radićev govor je napravil na navzoče klerikalne poslance silno mučen vtis, ki so ga skušali zabrisati s tem, da so v zadnjem hipu vložili ugovor zoper izvolitev posl. Ureka. Češ da nima kvalifikacije za narodnega poslanca, ker je bil svojočasno obsojen na šest mesecev zaporu, ki pa ga ni odsedel, ker je višje sodišče to sodbo razveljavilo. Pritožbe, ki je podprta s tako smešnimi argumenti, nikdo ne vzame resno, vendar pa je verifikacijski odbor razpravo o Urekovem mandatu odgodil v smislu svojega sklepa, da bo najprej verifikiral samo one mandate, proti katerim ni konkretnih pritožb. Mandati okrožja Ljubljana - Novo mesto so bili brez debate verifikirani. Pri debati o volilnem okrožju Dubrovnik - Split je prišlo do značilnega incidenta, ker so trije dem. posl. glasovali proti vladni večini za predlog SDS, kar je vzbudilo v političnih krogih mnogo komentarjev.

Na današnji dopoldanski seji je bila razprava o nespornih mandatih po verifikaciji volilnega okrožja Veliki Bečkerek-Kikinda ter Beograd-mesto ter Zagreb-mesto zaključena in je pričela debata o spornih mandatih. Najprej je prišlo na dnevni red volilno okrožje Beograd okoli- ca v katerem je vložnih več pritožb. Po daljših govorih poslancev Timotijevića in Stepana Radića, ki sta navajala slučaje volilnega nasilja, ki so ga zagrešili radikali, je vladna večina osporene mandate verifikirala. Zelo ostra pa je bila debata o

kosovskem volilnem okrožju, kjer so vložili radičevci celo vrsto pritožb. Med njimi in radikali je prišlo do ostrega prerekanja, tako da je moral predsednik sejo prekiniti. Ker obstoja nevarnost, da bodo tudi demokratski glasovali za razveljavljanje osporenih mandatov, so se radikalski člani verifikacijskega odbora umaknili k posvetovalju ki je trajalo skoraj celo uro, tako da se bo seja bržkone nadaljevala šele popoldne. Opazilo se je, da sta gg. Pribečević in Stepan Radić med odmorom ves čas konferirala. Zdi se, da bo že na popoldanski seji verifikacijskega odbora prišlo do izraza nesoglasja, ki vlada zadnje dni v vladni koaliciji.

Poroka pariškega krojača in ruske princezinje

V pariški ruski cerkvi se je vršila minuli četrtek nenavadna poroka: znani pariški krojač Lucien Lelong se je poročil s princezino Natalijo, hčerko ruskega velikega kneza Pavla. Princezinja, ki je šele 21 let stara, je bila do sedaj prva prodajalka v salonu svojega sedanjega soproga.

Lelong je pred nekaj meseci prestopil v pravoslavno vero. Svoji visokorodni ženi je poklonil kot ženitovanjski dar krasno vilo na Rivieri. Izdehal je tudi kroji za njeno razkošno poročno obleko.

Obredu je prisostvovalo mnogo ruskih emigrantov in pariških radovednežev. Poroka krojača s princezino je v Franciji, kj kljub republikanizmu ne devlje v nič aristokratskih tradicij, naveden dogodek, ki je napravil mäsjeju Lelongu izredno reklamo za njegov dovolj znani in priznani krojaški salon.

Plavalne tekme v Kanadi

Berlin, 8. oktobra. (be.) Nemški plavač Vierkötter je zmagal na maratonski tekmi v Torontu.

Aretacija belgijskih anarhistov

Bruselj, 8. oktobra. (be.) Policija je udr- la v anarhistično društvo, kjer je našla 12 bomb in veliko množico orožja. Anarhisti so bili aretirani.

Žene in dekleta

Co ste kdaj občutile ponižujočo zavest, da nimate nobene neodločujoče besede, ko se sklepa o zakonih, ki odločajo o vaši in vaših otrok usodi — pridite na shod v nedeljo!

Ce ste bile ogorčene, ko so vam pisali davke, s katerimi bodo razpolagali drugi, — a ve morate k temu molčati — pridite na shod!

Ce vas je bolelo, ko so razsipali denar iz državne blagajne, vašega možauradnika pa pustili stradati — pridite na shod!

Ce ste državne nameščenke, ki imate dan za dnem groze z redukcijami ter vam neprestano znižujejo plače namesto, da bi vam stališče zboljšali — pridite na shod!

Ce ste privatne nameščenke, ki vam dan za dnem groze z redukcijami ter vam neprestano znižujejo plače namesto, da bi vam stališče zboljšali — pridite na shod!

Na tem shodu bomo povedale, da hočemo priti tudi me žene do pravice sodelovanja, da hočemo tudi me sodelovati, ke se bo odločalo o naši usodi, o usodi naših otrok, o našem gospodarstvu — zlasti pa, da hočemo sodelovati na ozdravljenju naše korumpirane javnosti.

Akcijski odbor.

Iz pestre ljubljanske kronike

Znana je Milčinskega povest, kako je zloglasni tolovaj in razbojnik Cefizelj trikrat prevaril policijo v Butalah. Cefizlja je skušala posnemati tudi mlada Marička J., stanujoča tam na periferiji mesta. Marička je te dni namreč z žalostjo ugotovila, da ima že raztrgane čevljičke, da so že pošvedrani, sploh da jih mora vreči med staro šaro ter si nabaviti nove. Šram jo je že bilo hoditi po ulicah, kajti zdelo se ji je, da vsi gledajo njene čevljičke. Da, za dnem jo je mučila težka skrb, kako bi si nabavila nove. Sinila ji je pred tremi dnevi v glavo pametna misel. Stopila je ponižno v prodajalno trdnice Bata v Presernovi ulici ter plašno spregovorila, da si želi kupiti nove čevličke, tako za kakih 229 Din. Marička je čevličke primerjala in primerjala. Pri tem pa je vedno pogledovala v stran, kakor da bi iskala prilike za izvedbo gotovega načrta. Ko je tako nekako videla, da je nihče ne opazuje, je spravila par čevljkov pod krilo in odbrnela iz prodajalne. Toda čuječe oko nastavljenec jo je hitro opazilo in prijel so jo. Stražnik jo je nato spremil na policijsko stražnico, kjer so jo spravili v zapor.

Prišla je pozneje pred dežurnega uradnika. Pred njim je začela Marička milo jokati in pripovedovati svojo težko usodo. Povedala je uradniku napačno ime in napačno stanovanje. Pravila je, da je že dolgo brez službe, da je stroješka in jo je pomanjkanje premoitilo, da je segla po tujem blagu. Imela je raztrgane čevličke, a rada bi imela nove. Dežurni uradnik je sicer skeptično presojal lepo izpoved, končno se je odločil, da naj pokaže Marička osebo detektivu svoje stanovanje. Detektiv in Marička sta se napotila v smeri, kjer naj bi bilo njeno stanovanje. Prišla sta že daleč na periferijo mesta. Tu se je Marička naenkrat ustavila in zaprosila detektiva, naj ji dovoli, da gre na stran. Detektiv je ostal na cesti, a Marička je odšla v stran, toda ni se več pokazala. Detektiv je dolgo čakal na svojo klijentinjco. Zaman.

Marička je veselo odfrčala proti pravemu stanovanju v popolnoma drugo smer. Mirno je prespala noč. Protijutru pa je stopil v njeno sobico nepričakovan gost ter jo uljudno povabil: »Marička, greste z menoj na policijo. Bili ste premeteni, a policija je še bolj navihana.

Maričko, katere pravice osebne podatke so kmalu po begu ugotovili v evidenčnem arhivu, so sedaj spravili za mrežo policijskega zavora.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Dunaj 801.50, Berlin 13.545, Milan 311.50, London 276.60, Newyork 56.74, Pariz 223.75, Praga 168.40, Curih 10.955.

ZAGREBSKA BORZA.

Zagrebska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: London 276.60, Newyork 56.74, Pariz 223.25, Milan 311.25, Curih 10.955, Praga 168.40, Berlin 13.54, Dunaj 801.25.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.10, Dunaj 73.15, Berlin 123.60, Praga 15.98, Milan 28.95, Pariz 20.95, London 25.245, Newyork 518.60.

Za veselice, plesne in slične prireditve izdeluje vabila, letake, lepake, plesne rede itd. okusno in po najnižji ceni

Narodna tiskarna v Ljubljani

Silen vihar na Jadranu

Dubrovnik, 8. oktobra. Včeraj popoldne je nastala strahovita burja. Med silnim viharjem se je vtila ploha in je padlo tudi nekaj toče. Vihar je povzročil mnogo škode, ker je porušil v okolici vse telefonske proge in podrl mnogo dreva. Tudi strehe hiš so zelo trpele. Deset oseb je bilo več ali manj težko ranjenih.

Split, 8. oktobra. Na Jadranskem morju vlada od včeraj popoldne strahovita burja. Danes ni prispela v splitsko luko nobena ladja z otokov, a tudi parniki, ki so sinoči odpotovali iz Splita v italijanske luke, so morali spotoma pristati.

ZA RAZŠIRJENJE ŽENSKE VOLILNE PRAVICE V ANGILIJI

London, 8. oktobra. Kongres angleške konzervativne stranke je sprejel resolucijo, v kateri se zavzema za to, da se ženska volilna pravica razširi tako, da bodo imele tudi ženske glasovalno pravico že od 21. leta naprej in ne kakor sedaj šele od 30. leta.

Darnite za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Za depolitizacijo gospodarskih ustanov

O potrebi depolitizacije Zbornice TOI. — Za stanovsko solidarnost gospodarskih krogov.

Iz naših gospodarskih krogov smo prejeli naslednji dopis:

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je stanovsko zastopstvo slovenskih pridobitnih krogov. Od nekdanjega si slovenski gospodarski krogi prizadevali, da bi se splošno narodno - gospodarska vprašanja ne reševala s strankarskih vidikov, in njihovo stremiljenje je bilo predvsem usmerjeno za to, da se gospodarske ustanove čim bolj depolitizirajo in odtegnemo škodljivim vplivom dnevnih politik.

Gospodarski interesi naših trgovcev, obrtnikov in industrijskih ne morejo biti niti »liberalni« niti »klerikalni«, ampak samo splošno narodni. Interesi »klerikalnega« pridobitnika so prav isti kakor »liberalnega« in zastopstvo teh interesov v stanovskih korporacijah bi imelo v normalnih razmerah pripasti pač tistim, ki jih posamezni stanovci, ne pa stranke spoznajo za najsplošnejše.

Za uveljavljanje svojih politično - gospodarskih namenov imajo politične stranke dovolj prilike v političnih zastopstvih, stanovske korporacije pa ne morejo po svojem ustroju ničesar drugega predstavljati kakor izraz težen posameznih stanov. V vseh strokovnih in stanovskih organizacijah se pojavlja stremiljenje po njihovi depolitizaciji in tudi med ljudmi, ki se priznavajo h takozvanemu křšćanskemu svetovnemu nazoru, jih je mnogo, ki odkrito priznavajo to potrebo.

Pri vprašanih uvoznih in izvoznih carin, obdavčevanja, pospeševanja trgovine in obrti itd., je klerikalni obrtnik in trgovec zainteresiran v isti smeri kakor liberalni, njuni interesi so v tem pogledu skupni. Ti gre za vprašanja eksistence. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo bi morala imeti samo to nalogo, da štiti te skupne interese. Stanovsko zastopstvo ne more in ne sme predstavljati samo interesov posameznikov ali posameznih strank, temveč celega stanu. Ono je samo tolmáč zahtev tega stanu napram državnim oblastem in vsem političnim strankam, ki imajo dolžnost uveljaviti jih v skladu s svojim programom potem parlamentarne zakonodaje.

SOS se v pravilnem pojmovanju razmerja med stanovskimi zastopstvi in političnimi strankami ter dolžnosti stanovskih zastopstev tudi letos ne namerava umešavati v volitve za Zbornico TOI ter popolnoma prepušča izvolitev njenih zastopnikov obstoječim stanovskim organizacijam. Imamo zvezo industrijscev, zvezo trgovskih združenj in razne obrtniške zveze, ki morejo same kot stanovske organizacije najbolje presoditi, kdo iz njihovih vrst more najbolj zastopati splošne stanovske interese v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo, odrekati tem organizacijam pravico postavljanja kandidatov, bi pomenjalo omalovaževanje naših gospodarskih krogov in njihovih interesov, ki jih morejo pač sami najbolje zagovarjati in zastopati.

Postavljanje političnih kandidatov za našo gospodarsko Zbornico je tem bolj poprečno, ker je vsakemu obrtniku, trgovcu ali industrijscu dana možnost udeleževanja v obstoječih gospodarskih organizacijah.

Take kandidature pomenjajo samo ne- potrebno cepljenje moči v škodo skupnih stanovskih koristi in tisti, ki jih postavljajo, gotovo ne zasledujejo pri tem skupnih koristi, ampak samo svoje osebne ali strankarske. Kdor zanima v Zbornico TOI dnevno politiko, s tem samo dokazuje, da hoče preprečiti možnost, da bi bila Zbornica TOI pravi izraz naših gospodarskih krogov in njihovih skupnih interesov in da je politika tiste stranke, ki jo zastopa, nasprotna tem skupnim interesom.

V času gospodarske krize, ki se ni še prav nič zmanjšala, ampak se prej še povečala, kakor dokazuje padec našega izvoza, pa je solidarnost naših gospodarskih krogov v obrambi skupnih interesov še tem bolj potrebna. Bili so že dovolj oškodovani, ker Zbornica za trgovino, obrt in industrijo celo leto ni mogla izvršiti svoje naloge v polnem obsegu in ker jim je bilo onemogočeno povedati potem nje javnosti in mednarodnim činiteljem svoje želje in zahteve. Geslo vseh gospodarskih krogov mora zato biti: Za depolitizacijo Zbornice TOI, za stanovsko solidarnost!

Kako je bil dr. Narančič priključen med Selčani je razvidno, da so mu na dan njegovega odhoda priredili velik banket, na katerem so ga slavili kot največjega in najboljšega prijatelja Selčanov. Lažni zdravnik pa ni posloval samo v Selčah, marveč tudi v Crikvenici in drugih primorskih mestih.

Ni pa samo zdravil, marveč je tudi sleparil in si je izposojal od raznih oseb velike zneske, katerih ni nikoli poravnal.

V zagrebški homoseksualni aferi, ki je dvignila toliko prahu, je nastala nova senzacija. Po Zagrebu so se bliskoma razširile vesti, da je eden glavnih junakov v tej ogabni aferi tajnik direktorja drame v zagrebškem gledališču, Josip Kulundžić tik pred aretacijo pobegnil. Ta vest se je izkazala za resnično.

Ko je prišel detektiv, da aretirajo Kulundžića, ni našel tega niti v gledališču, niti doma. Bilo je takoj jasno, da je Kulundžić pobegnil. Vse zasledovanje ter vsa preiskava policije je ostala brezuspešna. Kulundžić je postal upravi gledališča pismo, v katerem prosi, da se ga začasno razreši dolžnosti tajnika direktorja drame, in sicer vse dotlej, dokler se njegova afera ne pojasni. V pismu veli, da gre k svoji rodbini v Zemun ali k bratu v Beograd. Policija je takoj ukrenila primerne korake, da begunca izsledijo. Ker Kulundžić ni imel na razpolago potnega lista ni verjetno, da bi pobegnil v tujino in je skoraj gotovo, da se nahaja še na domačih tleh. Če ga policija do danes ne izsledijo, izda za njim tirnico.

Vohbe se naglašajo, da je Kulundžić beg samo poslabšal njegov položaj v omenjeni aferi. Dočim je mož do zadnjega zatiral, da je pri celi stvari nedolžen in da je postal samo žrtev podlega denuncijanta, je sedaj s svojim begom potrdil sum, da je soudeležni pri ogabni aferi. Drugi krivec, Mihajlo Turković je bil tekom včerajšnjega dne izročen državnemu pravništvu.

Včeraj je nastal v homoseksualni aferi nov preokret. — Neki gledališki igralec je opoldne ovadil na policijo enega bivših visokih funkcionarjev v gledališču. Podrobnosti o tem še niso znane.

Podaljšanje stanovanjskega zakona

Stališče državnih uradnikov. — Kolebanje ministra za socijalno politiko.

Po poročilih iz Beograda je v četrtek glavni odbor Zveze uradniških organizacij ponovno interveniral pri ministru za socijalno politiko dr. Gosarju glede podaljšanja stanovanjskega zakona. Deputacija glavnega odbora je ministru sporočila, da uradniške organizacije ne bi ugovarjale ukinitvi stanovanjskega zakona, ako bi se istočasno povisale državnim uradnikom stanarinske cokolade v odgovor, varjačo višini.

Minister za socijalno politiko še vedno koleba in se še ni jasno izrekel za eno ali drugo rešitev stanovanjskega problema. Značilno so njegove izjave, ki jih je zadnjič dal podaljšanje stanovanjskega zakona. Tako je izjavil, da »Vreme« ne morem vam reči nič več, kar sem že izjavil. Iz mojih prejšnjih izjav ste mogli razvideti, da pripravim novo uredbo, da bom v tej zadevi samo predlagal definitivno odločitev ministrskemu svetu. Želel bi, da bi se likvidacija odnošajev med najemniki in hišnimi lastniki izvršila stopnoma. Sem mnenja, da se sedanje razmere ne morejo zavlačevati v neskončnost. Hočemo ustvariti prehodno fazo, ki naj bi trajala od 1. novembra 1927. do 1. maja 1928. V tej prehodni dobi bi se mirno in stopnoma likvidirali sedanji odnošaji med najemniki in hišnimi lastniki. Drugače nastane 1. novembra splošni kaos in splošno preseljevanje, kar pa bi bilo tehnično nemogoče. Težiče vprašanja tiče v tem, da se najde izhod, da se ta likvidacija ne izvrši na mah, kar bi bilo zelo neugodno za najemnike. Upam, da bo uredba do 1. novembra izgotovljena. Čim jo sprejme ministrski svet, bo uredba objavljena in javnost jo bo lahko presojala.

— Glejte, — je pripomnil d' Albaniac, — možki skoraj sploh ne govorijo z damami. Pogovarjajo se med seboj o važnih opravkih in zdi se, da so jim ženske deveta briga. Dame se mi zde kakor v starih časih odaliske, ki so smele tu pa tam zapustiti harem.

— Pogledite oni dve, ki sedita sami za mizo. Opazujeta nas in se nam smehljata. — Da! — se je nasmehnil Fortclus, — gotovo smo jima zelo všeč.

Za mizico ob steni sta sedeli dve mladi dami, tako zelo podobni drug drugi, da bi ju težko razločili. Obe sta bili svetlolaski, lepi in veseli. Pogovarjali sta se o nečem in se neprestano ozirali na štiri tujece za sosedno mizo. Lepe manire, nepriljubeno vedenje in zdrava, radostna lica so pričala, da nista prostitutki.

— Čudno! — je zamrmral d' Albaniac, — v davnih časih sem vedel, kako je treba odgovoriti na take poglede, zdaj pa... Nevem, je rickirali Fortclus, vas tako gledati, ali vidite.

— D' Albaniac ima prav vas gledati, Fortclus! — je vzklila Leticija.

— Da, — se je nasmehnil Fortclus, — toda ne vem... Čakajte, zdi se mi, da se o nečem posvetujemo.

Videč, da so njune pogleda opazili,

Važno opozorilo delodajalcem

Ker naše delavsko zavarovanje predvsem ogroža neredno in nepravilno plačevanje predpisanih prispevkov, je okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani prisiljen, da proti vsem onim delodajalcem, kateri bi ob zapadlosti prejetih plačilnih nalogov predpisanih prispevkov takoj ne poravnali, predlaga pri političnih oblastih v smislu § 97 zakona o zavarovanju delavcev izrek denarne kazni, katere znaša od 100 do 5000 Din. Stevilo nerednih plačnikov je tako veliko in zneski zadrževanih vsot tako visoki, da imajo ta dejstva za posledico ne- likvidnost urada, kateri ne more niti svojih najnujnejših obveznosti pravilno poravnati. Med te obveznosti spadajo predvsem oskrbovalnine bolnicam, katerih gospodarstvo je vsled tega dejstva istotako ogroženo iz teh moralnih in gospodarskih razlogov je najožja uporaba zakonitih določil utemeljena in v interesu brezhibnega izvajanja našega zavarovanja nujno potrebna.

Zato je v interesu delodajalcev, da v izogib večjim in nepotrebnim stroškom svojim obveznostim iz naslova delavskega zavarovanja redno in takoj zadostijo. Urad do nerednih plačnikov v interesu svojih bolnih članov, v interesu gospodarstva naših bolnic itd. ne more imeti nikakih ozirnov. Vsako liberalnejše postopanje od strani urada ima za posledico vedno večji zastanek na neuplačanih prispevkih. Pri takem položaju pa je izvajanje našega bolniškega zavarovanja sploh nemogoče.

Sport

Ilirija - Derby (Zagreb)

Danes ob 15.30 — igrišče Ilirije.

Ilirija igra danes s SK Derbyjem, mo- mentano enim prvih reprezentantov za- grebskega nogometa. — Naš podsavetni prvak, ki se nahaja v dobri formi, sreča v njem močnega nasprotnika, ki igra stilno lep, koristen in tehnično prvorazreden no- gomet. Letošnje domače prvenstvene tek- me so prinesle Derbyju zelo lepe uspehe, med drugim rezultate 3 : 3 in 2 : 0 proti Gradjanemu ter dvakrat 1 : 2 proti pra- vku Hašku. V moštvo ima pet reprezen- tativnih igralcev Zagreba, med njimi sr- napadalec Leinert, ki je igral večkrat tudi v drž. reprezentanci.

Derby je na vsak način interesanten gost, ki zasluži, da mu posveti vso pažnjo ne samo Ilirija, temveč tudi širša sportna publika. Tekma obeta redek sportni užitek tudi vsled tega, ker daje v gotovi meri pri- liko za primerjanje našega nogometa z mo- mentano zagrebško klaso.

Za predigro se odigra ob 14. uri prve- stvena tekma rezervnih moštvev Ilirije in Slavova. Tudi ta tekma bo nudila predvid- no zanimivo igro; rezerva Ilirije ima med publiko vsled svoje lege igre mnogo pri- stašev, v Slavovni rezervi pa debutira par novih akvizicij, ki jih hoče Slovan porabiti prihodnjič v I. moštvo.

Medklubski odbor opozarja prijav- ljene dirkače, da se javijo točno ob 10. dopoldne na cilju v gostilni Kačič, kjer se izvrši razdelitev dirkalnih števil in ure- ditev prijavnine. Skupni odhod na start v Zvezdo v dirkalnih dresih točno ob 10. uri 45 min. Strogo obvezno za vse dirkače. Sestanek vodstva dirke in funkcionarjev v nedeljo točno ob pol 11. uri v kavarni Zvezda ter prosti odhod sigurne in polno- številne udeležbe. Obenem pozdrav došlih gostov.

Medklubska jubilejna kolesarska dir- ka v proslavo 40 letnice obstoja slov- kolesarstva se vrši v nedeljo dne 9. okt. t. l. na progi Ljubljana - Vranksko - Ljubljana km 100. Start izjemoma za to dirko točno ob 12. na Kongresnem trgu pred Nunsko cerkvijo, preko Selenburgove ulice in Du- najske ceste P. t. občinstvu se nudi ugod- na prilika opazovati dirko in zato se vlijud- no prosi, da se za kratek čas umakne v Selenburgovi ulici na hodnike in to čim- kmontni motokicli odpre dirko. Ob 14.30 promenačni koncert godbe Dravske Div- obl. na cilju pred gostilno Kačič na Dunaj- ski cesti pri km 1250. Reditjem na cilju se je najstrože pokoriti, kajti na ta način bo omogočen vidni potek dirke za vsakega posebnika. Po dirki razdelitev rezul- tatov dirke na vrhu gostilne Kačič. Dne 5. novembra t. l. kot zaključek proslave 40- letnice sportni večer s koncertom godbe Drav. div. oblasti in razdelitvijo nagrad v dvorani Kazine. — Medklubski odbor.

SK Zvezda, Ljubljana. Za jutrišnjo tekmo s SK Natakark odmevan naslednje postavbo: Papler, Novak, Šušteršič, Kovač Rado, Baggia, Breznik, Skopin, Potrat, Gaberšek, Kavetič, Jesenko. Rezerva: Tas- sotri, Germek. Vsi navedeni imajo biti naj- kasneje jutraj ob 8. v garderobi Ilirije, — tekma prične ob pol 9. — Načelnik.

sta mladenki zarjeli, se nagnili druga k drugi in si začeli nekaj šepetati.

Med zajtrkom so se nadaljevali nas- mehi in skrivni pogledi med obema mizama. Slučajno je bil zajtrk pri obeh omizijih končan istočasno. Fortclus je odhajal iz jedilnice prvi. Ustavil se je na pragu in pustil mimo obe sestrji.

Smuknili sta mimo njega in se mu nasmehnil. Fortclus je stopil za njima v lift. D' Albaniac, Leticija in Faulton so mu sledili. Radovedni so bili, kako se bo koketiranje končalo.

Bivšim ljudem je bilo nujno potreb- no navezati čim prej stike z novim člo- veštvom. Sama usoda jim je poslala ugodno priliko. D' Albaniac je zbral ves svoj pogum, poklonil se je in nagovoril mladenki:

— Oprostite, da vaju nagovorim, ne da bi bil predstavljen. Tuji smo in šele danes zjutraj smo prispeli v Pariz. Ako bivate stalno v Parizu in ako vaju na- ša družba ne ovira, vam bomo zelo hvaležni, če nam pripomorete, da se seznanimo z šegami in običaji francoske prestolice.

Mladenki sta se prijazno nasmehnil in odgovorili:

— Rade volje, gospoda. Namenjeni sva v hotel, da izveva fonografske no- vice. Če hočete, lahko gresta z nama.

Videč, da so njune pogleda opazili,

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 8. oktobra 1927; katoli- cani: Brigita; pravoslavni: 23. septembra, Eufrosin.

Jutri: Nedelja, 9. oktobra 1927; katoli- cani: Dionizij; pravoslavni: 26. septembra, Surt J. Er.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: »Tom, Tira in Taks«. Kino dvor: »Bela sužnja«. Sentjakovski gledališki oder: »Skolika«.

PRIREDITVE V NEDELJO.

Kino Matica: »Morski tiger«. Kino Dvor: »Bela sužnja«. Sport: Ilirija - Derby ob 15.30 na igr. Ilirije.

Medklubska jubilejna dirka. Start ob 12. na Kongresnem trgu.

DEZURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Bohinc, Rimska c.; Lev- ste, Resljeva c.

Solnce zaide ob 17.29, vzide jutri ob 6.07 in zaide ob 17.27.

ZA NAŠE NAROČNIKE.

Danes so na vrsti naročniki serij N in O.

Film

Gloria Swanson - ljubljenka

Beograjsko »Vreme« je nedavno priob- čilo senzacionalno vest, da je največja ameriška filmska umetnica Gloria Swanson rodem iz Zemuna in torej naše gore list. »Vreme« prinaša o tem podatke od poštar- ja Jovana Pfeferja iz Zemuna. Ta trdi, da je Gloria hčerka njegovega brata Josipa Pfeferja, torej njegova nečakinja. Pfefer, ki je sicer dal »Vremenu« na razpolago sli- ko svoje dozdevne nečakinje iz njene zgodi- nje mladosti, na kateri je ta sicer precej podobna Gloriji Swanson, navaja, da je bila Gloria rojena v Francanstu leta 1895 in da se je pisala Franciska Pfefer. V šola in hodila v Zemunu in bila je zelo živahno in temperamentno dekle, ki je bila radi svoje šegavosti in živahnega značaja sploš- no priljubljena. Leta 1911. je odšla v de- želo dolarjev in pozneje ni bilo o nji duha ne sluha.

Letos v juniju pa je poštarja Pfeferja obiskal njegov brat Josip iz Amerike. Ta je Jovanu pripovedoval, da se je njegova hčerka tik pred začetkom svetovne vojne seznanila z nekim igralcem in se hotela z njim poročiti. Obe sestrji na zakon ni pri- stal, toda svojeglava hčerka se ni udala in jo je z igralcem popihala. Če je bil radi tega skrajno ogrožen in kasneje, ko je iz- vedel za hčerkin naslov, jo je rotil in pro- sil, da naj se vrne domov. Zaman. Hčerka je vztrajala in končno jo je oče ostavil po- polnoma pri miru. Kasneje je »zvedel«, da je odšla k filmu, kjer se udeležuje kot filmska igralka Gloria Swanson.

Tako »Vreme«, odnosno zemunski poštar Pfefer. Koliko je resnice na tem, je težko dognati, vsekakor pa se zdi vedno malo, ali prav nič verjetna. Morda je Gloria Swan- son res Jugoslovenka, ali pa je imel poštar Pfefer halucinacije in si je zgodbo o Glo- riji izmislil.

Filmski drobiž

Gloria Swanson igra v filmu »Ljubav Sunja« kar tri vloge naenkrat, od kojih pa vsaka zahteva drugo karakteristiko. Gloria igra zajedno mlado dekle, operno pevko in milijonarjevo ženo. — V Glasgouu v An- gliji je bilo nedavno odprto novo največje evropsko kinogledališče, v katerem je po- stora za 4200 oseb. Kino je razkošno opremljen. V Berlinu se je te dni pri izde- lovanju filma »Nevarna starost«, v katerem igra glavno vlogo Asta Nielsen, pri- perila težka nesreča. Asta bi morala be- žati skozi viharno noč. Na napravi vihar, je režiser uporabil letalo, tigar propeler se je sukaj v divjem tempu. Čim so bili gotovi posnetki napravljeni, je pohitela garderobierka filmske igralke, neka gospa Ranglack k Asti Nielsen. Nesreča pa je hotela, da se je preveč približala šč vedno vrtedemu se propelerju. Propeler jo je za- grabil in jo smrtno nevarno poškodoval. Asta Nielsen je ostala nepoškodovana.

Za veselice, plese in slične pri- reditve izdeluje vabila, letake, lepake, plesne rede itd. okusno in po najnižji ceni.

Narodna tiskarna v Ljubljani

Pisane zgodbe iz naših krajev

Pustolovščine lažnega zdravnika. — Homoseksualna afera v Zagrebu.

Pred dnevi smo poročali, da je bil v Zagrebu prijatelj »pustolovec« velikega kova, neki Lovro Netemcekal, ki je v Crikvenici in v Selcih nastopal kot zdravnik, specialista za venerične bo- lezni in ginekologijo. V zaporu se je Lovro Netemcekal zastupil s sublima- tom. Pripeljali so ga v bolnico, kjer so mu njegovi »kolegi« izčistili želodec in ga tako rešili sigurne smrti. O avan- turah tega lažnega doktorja prinašajo zagrebške »Novosti« zanimive podrobnosti.

V letovišču Selce se je dozdevni doktor Narančič često shajal z nekim domačinom, ki študira medicino in za to so bili ljudje prepričani, da je tuje- rec zdravnik. Narančič je govoril, da bo skupno z domačinom v Selcih iz- vrševal zdravniško prakso in tako pač ne bo potrebno, niti gostom, niti Sel- čanom hoditi po zdravniško pomoč v oddaljeno Crikvenico. In da se čim bolj uveljavi med narodom, je dozdevni doktor Narančič zdravljal kar brezplač- no. Tako je na zagrebški policiji izpo- vedal neki gospod, ki je imel opravka z lažnim zdravnikom, da mu je med bivanjem v Selcih obolev vnuk. Zato je pozval na pomoč dr. Narančiča, ki mu je bil najbližji zdravnik. »Zdravnik« je dal malemu detetu neumit prst v usta, ga tipal po čeljustih in nato ugo- tovil diagnozo: »temperatura je na- rasla zato, ker mu rastejo zobje. Daj- te mu malo čaja, pa bo otroku bolje«.

Nekoga dne pa je padel pri kopanju mlad Zagrebčan v morje in se pre- cej potolkel. Imel je poškodbe na re- brih in potrebna je bila zdravniška po- moč. Poklicali so dr. Narančiča. Ta je pacienta potpal po rebrih, ugotovil, da so poškodovane žleze in da je naj-

boljšje, če pacient nekaj dni miruje. Dobro je tudi, če si stavi obkladke. Slepar je bil celo tako drzen, da je celo kot zdravnik pristopal tudi poro- dom. Neki mladenki, ki je imela rahlo influenco, pa je narzvil, da ima vneto pljuča in sam ji je često dajal obkla- de na prsi. In je bila mladenka, tako kakor tudi njena mati prepričana, da je doktor velik učenjak.

Nekemu starejšemu gospodu, ki je trpel na slabih živcih in je imel ne- mirno spanje, a istočasno je bolehal tudi na pljučih, je priporočil, da naj pije veliko mineralne vode.

— Gospod doktor, moja prebava je vendar v redu, čemu ta voda? je začu- deno vprašal pacient.

— Vi tega ne razumete, je odvrnil »doktor« osorno. Mineralne vode vam ne predpisujem, da si izčistite čreva, nego da vam izčistim kri, ki skozi je- tra prihaja nečista skozi žile v živce.

— A tako, se je začudil pacient.

— Potem pač ni nič opasnega. Jeli upate, da bo bolezen hitro prošla?

— Upam, da. Samo pazite, da vam pri spanju glava ne leži previsoko.

— Čemu to, gospod doktor?

— Radi cirkulacije krvi, kar je zelo važno za vaše živce.

Nekemu staremu pomorščaku, ki je trpel na fiksni ideji, da ima trakuljo, je doktor svetoval, da naj je mnogo češenj in da naj pije tropinovec ali brinjevec. Za svoje recepte doktor ni hotel plačila. Lečil pa je tudi nekatere mladenke in žene od akutnih diskret- nih bolezni. V slučajih, kjer je bilo treba kirurške pomoči, je dr. Naran- čič priporočal domača zdravila, ki pa so bila porabna za vse prej, nego za bolezen, na kateri je trpel pacient.

Jean de la Hyre:

500

Roman.

Pariška predmestja so zelo spreme- nila. Polja in travniki so izginili. Pov- sod so stale nove hiše, obdane z vrtovi urejenimi po enem kopitu. Bela kubi- stična poslopja s ploščatimi terasami namestijo starih.

Novi grško-francoski slog. Grad Mont-Guchet je stal vrh hriba sredi zelenja.

Aeroplan se je spustil na teraso.

Leticija si je ogledala grad in izve- dela da prihaja vsak teden skupina mestnih vrtnarjev, ki urejujejo park in drevore. Oddelek mestne služničadi je pa pospravil sobe.

— Lahko obdržite mestno služničad, — je pojasnil vodnik, — ako nečete na- jeti svoje.

Leticija je obhodbila park in sobe ter sklenila, da je grad kot nalašč za rezidenco bivših ljudi. Vrnila se je z aeroplanom v Pariz in podpisala v po- ljedelski družbi najemniško pogodbo za šest let. Opoldne se je vrnila v hotel, kjer je našla d' Albaniaca in Faultona

v glavni dvorani za fonografom - časni- kom, iz katerega so črpali stanovan- ci hotela novice o sodobnem življenju.

Vsi štirje so odšli po stopnicah v svoje sobe in se do zajtrka pomenko- vali o srečno začetem dnevu. Ko so se vrnili v jedilnico k zajtrku, so bile že skoraj vse mize zasedene. V dvorani so bili zbrani odlični predstavniki no- vega človeštva.

Moški obrabi so bili popolnoma goli. Lase so imeli vsi kratko ostržene. Dru- gače se pa niso mnogo razlikovali od prejšnjih ljudi. Moški so bili večinoma srednje postave. Med njimi ni bilo vi- deti ne velikih, ne pritlikavcev.

Svetle barve njihovih oblek so spomi- njale na oficirsko uniformo 20. stoletja, trdih ovratnikov pa sploh niso nosili. Hlače so segale do kolen tako, da so bili vsi moški oblečeni kakor sportniki. Pod koleno so zakrivali noge visoki škornji iz zelo mehkega pestrega usnja, z mehкими kavčugastimi podplat.

V dvorani je bilo kakih trideset žensk. Vse so bile zelo lepe. Dolgi ko- dri so bili povezani v kite, ki so se vile po hrbtu. Koža je bila čudovito lepa, bela. Obleke so bile narejene menda vse po enem kopitu. Skromen deklet pod vratom, do komolcev gole roke, do gležnjev segajoča krila.

Tako so se seznanili z novimi ljud- mi. Kmalu so d' Albaniac, Leticija, Faulton in Fortclus izvedeli, da sta mladenki Lidija in Jeanna Brentan, da je Lidija oče inženjer družbe za kovine v enem severnih mest, da so njuni trije bratje mornariški častniki, da sta pri- speli v Pariz za zabavo in da so žen- ske v novi družbi popolnoma neodvisne in svobodne.

— Imenitno! — je vzklila Leticija, — z vami pojdemo.

Lidija ni tajila, da ji je Fortclus ze- lo všeč. D' Albaniac je spetoma pripo- vedoval, da so on in njegovi trije tova- riši Italijani, da ničesar ne vedo o ev- ropških običajih, ker so od mladit let živeli kot ribiči na južnem tečaju in da bi se zelo radi seznanili z zgodovinsko prestolico. Povedal je tudi, da se na- meravajo naseliti v Parizu in da so v ta namen že najeli grad, ki bi si ga ra- di ogledali do večera.

— Ah, to me zelo veseli! Dovolite, da se vam pridružim.

Samo Faulton se ni udeleževal ži- vahnega pogovora. Močje se je oziral na Leticijo in bil je ves zatopljen v svo- je misli. Toda zanj se ni ničesar zve- st.

Ob desetletnici smrti dr. Janeza Ev. Kreka

Danes je minulo deset let, ko je umrl v št. Janju na Dolenjskem dr. Janez Ev. Krek. Njegova smrt je vzbudila v času, ko se je snovala naša mlada jugoslovenska država, sožalje v vseh narodnih krogih, ki so pokojnemu dr. Kreku po pravici pripisovali veliko zaslug, da je preobrazil tedanjo slovensko večinsko stranko od avstrijske miselnosti k jugoslovanstvu. Mogoče bi se razmere v Sloveniji po končani vojni razvijale v popolnoma drugi smeri, kakor pa so se, ako bi dr. Krek še živel.

Brez dvoma je dr. Janez Ev. Krek ena najizrazitejših osebnosti v slovenski politiki t. z. zgodovini. Njegovo ime je v tesni zvezi z majsko deklaracijo, ki je priglasi zahtev po združitvi Jugoslovanov, še večja pa je njegova zaslug, da katoliškega duhovnika v prizadevanju odstraniti predsodke pred združitvijo katoliških Slovencev s pravoslavnimi Srbi v skupno državo. Bil je mož globokega znanja in priznane nesebičnosti, kar mu je zlasti omogočalo uveljavljanje lastnih nazorov.

Dr. Krek, rojen 25. decembra l. 1865 pri Sv. Gregorju na Dolenjskem, je bil skozi 16 let deželni poslanec kot zastopnik kmet-skih občin, državni poslanec pa od l. 1897 do l. 1900, ter od l. 1907 dalje. Njegovo delo v javnem življenju označuje predvsem njegovo prizadevanje poglobiti v tedanji katoliški konzervativni krogih misel na socialna vprašanja ter njegovo jugoslovensko čustvovanje.

Ti dve lastnosti so mu priznavali tudi politični nasprotniki in ob njegovi smrti je zapisal »Slovenski Narod« med drugim: »Mnogo zaslug si je stekel dr. Krek za svojo stranko, mnogo za narod v okviru

strankarskega delovanja, ob trenutku pa, ko je ž njemu lastno iniciativno, prevladujočo, globokim umevanjem dobe, stopil na čelo onega gibanja, ki je tudi pri nas vedno bolj sililo vse narodne sile k združitvi v boj za obstoj in za bodočnost našega ljudstva, stopa njegova oseba iz strankarskega okvira in dr. Krek postaja narodni prvobornik v najlepšem pomenu besede. Z njegovim imenom bo za vedno združeno veliko delo našega narodnega ujedinjenja, prvi realni začetki našega smotranega stremljenja po narodni samostojnosti in neodvisnosti.

In ob dr. Krekovem grobu so se zbrali v tistih usodnih časih zastopniki vseh strank in vseh slojev in njegov veličasten pogreb je bil ob enem manifestacija za idejo jugoslovenskega ujedinjenja.

Učenci žal niso nikdar dosegli višine svojega učitelja, kar je velik obžalo-vanje obžalovali dovolj bržko ves slovenski narod. Manjkalo jim je tistega duha nesebičnosti in požrtvovalnosti, ki je vodil dr. Kreka pri vsem njegovem delu.

Dr. Krek je bil velik Jugosloven in naveljavil bo ostala njegova zaslug, da je presegel v odločilnem trenutku dotedanja pot svoje stranke, ki je gledala v cesarskem Dunaju svojo zvezlo-vojnico. To ga je dvignilo v obeh jugoslovenske javnosti iz ozkega strankarskega okvira na pedestal voditelja naroda, katerih imena bodo ostala v naši narodni zgodovini vedno v častnem častnem spominu.

Prav zaradi te njegove zasluge se ga spominja s hvaležnostjo ob desetletnici njegove smrti ves slovenski narod. Slava njegovemu spominu!

Bolj zdrav se nam zdi stare sorte humor, ki si ga bo letošnja privoščila popularna dunajska igralka Hansi Niese: v Renesance-bühne bo igrala v Nestroyjevi šali »Danes bomo tihi« vlogo — hlapca Melhiorja.

V Beogradu so igrali Galsworthyjeve »Gentlemen« v režiji Isajlovića.

Zagreb igra med dr.: »V revoluciji« (R. Rolland) in »Igra ljubavi« (Kiedrzyński).

Poleg današnje premiere »Trmoglavke« bo v ljubljanski drami v sredi prvi tedna premiera Wildovega »Idealnega soproga«.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je začela z rednim izdajanjem »Gledališča« pod uredništvom dramaturga O. Zupaniča.

Fr. L.

Jugoslovenske grafične razstave v inozemstvu

Serijske grafične razstave, ki jih je priredilo Udruženje likovnih umetnikov v Poljski, se je zaključila z razstavo v Lodzu. V drugi polovici meseca oktobra se bodo vrnila razstavilalec dela, katera niso bila prodana.

Generalni konzul Milan Schwarz v Currihu javlja Udruženju likovnih umetnikov, da se v kratkem vrnejo dela, ki so bila razstavljena v Švic. ter da pošlje istočasno obračun razstave in denar za vnovčena dela.

Glede grafične razstave, ki se bo vršila v Pragi in za katero se vsi grafični marljivo pripravljajo omenjamo, da je društvo »Hollar« rezerviralo mesec november za jugoslovensko grafično razstavo. Dela naj se torej pripravijo čim prej, da se zamore takoj odposlati ko bo javljen končni rok za pošiljitev.

Kakor je bilo že javljeno bodo na to razstavo pripuščene tudi risbe S tem je omogočena večja udeležba s strani slovenskih likovnih umetnikov, predvsem grafičkov.

Upravnik arh. Kregar proti gledališkim igralcem

Prejeli smo s prošnjo za objavo naslednje izjave:

Udruženje gledaliških igralcev kraljevine SHS, pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Veličanstva kralja Aleksandra I. mestni odbor Ljubljane, je prejel dne 6. t. m. telefoničnim putem iz Beograda od gospo- da upravnika Ing. R. Kregarja pod pre- njo najstrožje disciplinarne preiskave po- ziv, da javno prekliče, odnosno obžaluje netočna novinska poročila o poteku in za- ključku obče zborni, ki se je vršil 25. sep- tembra t. l. Glede na ta poziv odgovarja organizacija kakor sledi:

Organizacija »matra za svojo pravico, da sme v svobodni državi svobodno raz- pravljati in delati zaključke o stvarih, ki so vitalnega pomena za njeno članstvo. Organizacija je oblastno priznana in ima radi tega tudi pravico, da vrši svoj občni zbor v navzočnosti tiska S poročili sami- ni je organizacija le v toliko v zvezi, v kolikor so poročevalci črpali svoje mnenje in svoje utise iz poteka občnega zbora. Radi tega organizacija kategorično odkla- nja, da bi odgovarjala za kakšno eventualno netočnost novinskega poročila in smatra tak poziv g. upravnika »Udruženju« kot popolnoma neutemeljen.

V kolikor se je potek občnega zbora vr- šil tudi v smeri, da se je ugotovilo neza- dovoljstvo članstva glede njegovega polo- žaja pod novim g. upravnikom in ki je v očitnem nasprotju z obljubami in izja- vami g. upravnika, preden in ko je to me- sto zasedel smatra odbor na podlagi po- novnega pooblastila in izražene zaupanja na sestanku celokupnega članstva (organi- ziranega in neorganiziranega) dne 3. okt. t. l. za potrebno, da izjavi, da za vse de- janske izrečene ugotovitve v popolnem soglasju članstva odgovarja in jih v popol- ni meri vzdržuje. »Udruženju« gledali- ških igralcev Ljubljana.

Ljubljanska opera. Danes v nedeljo zvečer se pole v operi Goudova opera v petih dejanjih: »Faust«. Naslovno vlogo Fausta pole prikljubiti naš tenor g. Sve- tozar Banovec, ki nastopi ta večer pri- krati v tej vlogi Margareto pole g. Davi- dova-Slatin, ki je z velikim uspehom go- stovala v naši operi v »Traviati«. Njene- ga brata Valentina pole baritonist g. Ho- lodkov. Meffista pa basist g. Rumpelj. Ostale vloge pole g. Poličeva (Sibel, za- Medvedova (Marta) in Subell (Wagner- ja). Nastopi tudi baletni zbor, katerega je našel baletni mojster g. Viček. balet- ni zbor ima svoj glavni nastop v sliki Valburgina noč, kjer posebno opozarjamo na solonastop novonastopne članice gne.

Wislavove. Opero dirigira in režira ka- pelnik g. Anton Balatka. Nove inscenacije je projektiral in izvršil šef gledališke sli- karnice g. Skrušny.

Opozorjamo na današnje dramsko premiero Shakespearejeve komedije »Ukro- čena trmoglavka«, ki se vrzori danes zvečer se pole v operi Goudova opera v petih dejanjih: »Faust«. Naslovno vlogo Fausta pole prikljubiti naš tenor g. Sve- tozar Banovec, ki nastopi ta večer pri- krati v tej vlogi Margareto pole g. Davi- dova-Slatin, ki je z velikim uspehom go- stovala v naši operi v »Traviati«. Njene- ga brata Valentina pole baritonist g. Ho- lodkov. Meffista pa basist g. Rumpelj. Ostale vloge pole g. Poličeva (Sibel, za- Medvedova (Marta) in Subell (Wagner- ja). Nastopi tudi baletni zbor, katerega je našel baletni mojster g. Viček. balet- ni zbor ima svoj glavni nastop v sliki Valburgina noč, kjer posebno opozarjamo na solonastop novonastopne članice gne.

»Školjka« tretjič na Sentiakobskem gledališkem odru. Danes, v soboto, se po- navlja dr. Alojz Kraigherjeva tridejanska drama »Školjka«. Dejanje je silno napeto in se stopnjuje od prizora do prizora. V tretjem dejanju pri izpovedi žene doseže svoj višek in konec. Strel zaključni dramo življenja. — Občinstvo vabimo k posetu. Predprodaja vstopnic je v trgovini Peter Sterk nasl. Miloš Karničnik na Starem tr- gu. Z isto dramo otvorilo Sentiakobčani se- zono 1927/28 jutri v nedeljo 9. t. m. na vi- škem sokolskem odru.

»Bajadera« na mariborskem odru. Kot prvo operno noviteto tega leta pri- pravljajo mariborsko gledališče Kalmanov slager »Bajadera«. Ta opereta je doživela pred par leti uspešen triumfalni pohod po vseh velikih odrih Evrope in Amerike. Sal- lo pa tudi odlikuje divna godba zanimivo- ter zelo veselo in zabavno dejanje ter ori- entalski milje, ki nudi s svojimi živimi bar- vami izreden užitek tudi, da ho ta opereta vzgala tudi v Mariboru. Režijo vodi g. Bachmann k. g. glavne vloge pa igrajo Ed. Udovičeva in Lohseva ter g. Bratuž Harstovič Skrinšek in Danež.

Jan Kubelk. Spored njegovega vno- linskega koncerta, ki se vrši v petek, dne 14. t. m. ob 20. v uminski dvorani 1. Ku- belk: Vilinski koncert št. 4 v b-duru (prvo izvajanje). 2. a) Beethoven: Roman- ca v f-duru. b) Bachov Preludij za violi- solo in c) Saint-Saens: Introdukcija in Ron- do capricioso. 3. Paganiini: a) I. Palpit. b) Motto perpetuo. Na klavirju spremlja umetnika njegov stalni spremljevalec prof. E. Hajek Občinstvo opozarjamo na kon- cert, za katerega so vstopnice v predpro- daji v Matični knjižnici.

Pohvala naših umetnikov ki so raz- stavili v Firenci. Predsedstvo prireditel- nega odbora mednarodne grafične razstave v Firenci je poslalo organizatorju jugoslov- sekije g. Tomislavu Krizmanu dopis v ka- terem se v imenu vseh članov odbora za- hvalljuje za intenzivno sodelovanje, ki je mnogo pripomoglo k uspehu te velike raz- stave. Dela jugoslovenske sekcije so nu- dila inozemstvu lepo sliko razuma naše umetnosti. Inozemska kritika se je zelo pohvalno izrazila o delih, ki so jih razsta- vilili naši umetniki.

Gledališki list Narodnega gledališča v Ljubljani. V sezoni 1927—1928 bo izha- jal v zalozbi gledališke uprave pod ure- dništvom dramaturga Otona Zupaniča. Gledališki list, in sicer vsake 1. in 15. v mesecu. Abonenti dobe Gledališki list do- stavljen po pošti na dom, v razprodaji pa stane p. amezna številka Gledališkega li- sta 4 Din. Prva številka Gledališkega li- sta izide v soboto, dne 8. oktobra in prinaša sledeč: »ebino: Celotni zadnji prizor Shakespearejeve »Ukročene trmoglavke« v Zupaničevem prevodu, dalje članek Otona Zupaniča: »Petruchio in Sestov čnek o »Ukročeni trmoglavki. Kapelnik Balatka piše: francoskem in germanskem »Fau- st«u, Cir' Debevec pa je začel s priobče- vanjem dramskega repertoarja ljubljanske- ga gledališča, in sicer obhajiva v tej števil- ki repertoar s sez. 1892 do 1894. k sklenu je objavljeno tudi poročilo o sezoni 1926/1927 v »bilani«. Gledališki list se bo dohival vri gledališki blagajni, pri biljetar- jih in v o. gledaliških in nekaterih tra- fikah.

Sokol

Brat Mika Kovačević

V Štipu je umorila zločinska roka 5. oktobra brata generala Mika Kovače- vića, za katerim plaka danes celokupno jugoslovensko Sokolstvo. Brat Mika Kovačević je bil še pred vojno eden najbolj- ših najprijateljev in najbolj vnetih Sokolov v bivši kraljevini Srbiji, ki se je v brez- primerni ljubezni do sokolske ideje žrtvoval za razvoj Sokolstva med našimi južnimi brati. Bil je vzoren starosta sokolskega društva v Kragujevcu in l. 1912 je vodil skupno z generalom Živanovićem in Jan- kom Vukasovićem številno sokolsko eks- pedicijo v posebni ladiji na vsesokolski zlet v Prago. Svojeemu sokolskemu mišlje- nju je ostal zvest med vojno in po vojni se je radoval skupno z nami vsemi jugoslo- venskega ujedinjenja. Med prvimi je bil brat Kovačević, ki je po prevratu dvig- nil svoj sokolski glas za likvidacijo predvoj- nih plemenskih sokolskih zvez in njegova iskrena, poštena, jugoslovensko misleča duša se je radovala vstajenja ujedinjene- ga Jugoslovenskega Sokolstva. Brat Kova- čević je bil eden prvih in najbolj vnetih Sokolov za edinstveno jugos. Sokolstvo. Še ko je bil v Zagrebu takol po prevratu, je prihajal v Ljubljano in se udeleževal vseh predkonferenc za naše sokolsko uje- dinjenje, ki mu je ostal zvest do svojega poslednjega diha. Udeleževal se je redno vseh sokolskih glavnih skupščin in sabo- rov, kjer je bila njegova vplivna beseda v reševanju sokolskih vprašanj vedno upo- števana. V Srbiji, kjer je služboval zadnji čas in v Štipu, kjer ga je dohitela prerana kruta smrt, je širil z največjo ljubeznostjo med tamkajšnjim narodom sokolsko idejo. Sokol si bil, dragi brat Mika, z dušo in telesom. Spoštoval in ljubil te je vsak, ki te je poznal, a celokupno jugoslovensko Sokolstvo te ohrani v najčastnejšem, brat- skem spominu. Naj ti bo lahka jugosloven- ska zemlja! — Zdravo brat Mika!

— Jugoslovenski Sokol v Buenos Airesu. V pričetku tekočega leta je bilo osno- vano v Južni Ameriki v Buenos Airesu pr- vo jugoslovensko sokolsko društvo, ki ima svoje prostore v tamkajšnjem »Jugoslo- venskem domu«. Zdej je razvilo društvo že

prav živahno sokolsko delo v smislu pro- grama jugoslovenskega Sokolstva. Prav lep- dianek s slikami telovadnega članstva je izšel v listu Jugoslavija, ki izhaja v Buenos Airesu. — Pozdravljeno bratsko društvo v daljni tujini. — Zdravo!

— Tečaj iz ritmike in plastike je vodila z jako dobrim uspehom prof. Maga Maga- zinović-Gezeman iz Beograda v sokolskem društvu Split.

— Vsebinsa Sokolskega Glasnika 18.—19. Milan Puhalo: Einansijsko pitanje u So- kolstvu. — Ante Brozović: Josip Hanuš. — Iz starešinstva JSS — Iz župa.

— Sokol na Jadranu, glasnik sokolskih žup Split in Zadar.Šibenik ima v septem- berski številki sledečo vsebino: D. Mika- čić: Sokolski duh u Zadru. J. Regner: Osmutak prvog Sokola na Jadranu. — 40 godina rada Josipa Regnera. — Sokolsko društvo u Biogradu n/m. — A. Maričić: Veliko narodno i sokolsko slavlje u Bio- gradu n/m. — S. Vrdoljak: Tečaj iz ritmi- ke i plastike u Splitu. — Vijesti iz žu- pe Vojvode Hrvroje u Splitu. — Vijesti iz za- darsko-šibeniške sokolske župe. — Jugov- slavensko Sokolstvo.

Ameriške zanimivosti

V smrt radi Rudolfa Valentina. — Polet na repu aeroplana. — 101 leto stara ženica v aeroplanu. — Razne kurioznosti.

Iz ameriških listov posnemamo serijo kurioznih dogodkov, od katerih so nekateri prav tipični za milje in mentaliteto Ameri- čanov.

Tako so nedavno našli v Newyorku mrt- vo 14 letno mladenko Evelyno Vall iz Brooklyna. V roki je držala robec, v ka- terem je bila zavita slika njenega ljubjen- ca, pokojnega filmskega igralca Rudolfa Valentina. Na mizici v sobi je ležal velik kup izrezkov iz listov, ki so poročali o Va- lentinovi smrti, nanezane so bile tam serije razglednic pokojnega Valentina v vseh mo- gočih njegovih vlogah, pozah itd. Mladen- ka ni mogla preboleči smrti slovitega igral- ca, in zato je segla po strupu, ki je uničil njeno mlado življenje.

Manj tragična, a zanimiva je vest o po- letu 17-letnega mladeniča Vincenca Tay- lora na repu poštnega aeroplana V Ter- terburu se je na aerodromu poštni pilot, kapetan De Arcy baš pripravil k startu, poprej pa je še prosil fanta, naj mu uravna krmilo Taylor je ubogal, na kar je pilot startal. Ko pa je v približno 35 milj odda- ljenem New Brunswicu zoper pristal, je presenečen opazil fanta, ki mu je pomagal v Terterburu. »Kako si pa ti sem prišel?« je vprašal pilot. »I kar z vami sem letel; zdej na repu sem čepel.« je naivno in rav- nodušno odvrnil fant. Pripomnil je sicer, da ga je zeblo, da pa je bilo vseeno fletno.

Ker smo že pri letalcih, naj omenimo še dve letalski zgodbi. V kraju Old Archard je nedavno praznovala starka Almatia Be- nett svoj 101 rojstni dan. Njena želja je bila, da se pelje z aeroplanom in njeni svoji so ji kljub njeni visoki starosti ugo- dili. Starka je poletela do Bostona, približ- no 100 milj daleč, na zračnem potovanju pa jo je spremljal njen stari znanec Charles W. Bradley, ki ima tudi že 99 pomladi

za seboj. To sta menda doslej najstarejša letalca na svetu.

Mradi, jedva 15 letni Charles Fowler iz Curtis Fielda se je zadnje čase silno na- vduševal za letala in odkar se množe le- talske senzacije je noč in dan samo sa- njal, kako bi prišel do letala. Prilika se mu je kmalu nudila. Nekega dne je na letališču opazil, da je poštno letalo prazno, a ob- enem pripravljen k startu. Fant, ki se je nekoliko spoznal na krmarjenje, je žurno sedel v aeroplan in se dvignil v zrak. Nje- gov polet je trajal samo pol ure, kajti le- talo se je zaletelo v drevo in strmoglavilo na tla. Aeroplan se je razbil, a mladi le- talec je sreči odnesel samo lažje po- škodb.

Vzroki za ločitev zakona so v Ameriki čisto malenkostni, originalni in groteskn. Včasih se dogaja, da mož ženo tožbo za ločitev zakona, ker se mož ne brije, ker kadi, ker zahaja v klub in jo zanemaria itd. Može imajo seveda druge vzroke, kot n. pr. bubi frizura, prekratka krila, šmin- kanje itd. Tehtni ti vzroki ponavadi niso, so pa pri ameriških sodiščih zadostna ar- gumentacija za ločitev zakona. V ameri- ških listih je čisto čitati o takih originalnih ločitvah. Sodnik Cammings v Filadelfiji je razveljavil zakon, ker je žena vedno pre- poznno vstajala in možu nikdar ni pripra- vila zajtrka. Sodnik je bil mnenja, da žena, ki pride direktno iz postelje k zajtrku, ne da bi popreje videla sonce, ni dostojna moža. S to obsodbo se je sodnik Cammings pre- cej zameril ameriškim ženam, ki so v znak protesta takoj sklicale protestno zboro- vanje.

V Chicagu je nedavno vdrla tolpa še- stih banditov s puškami v rokah v neko banko in odnesla 100.000 dolarjev. Napad je sicer opazoval več sto gledalcev, toda nihče se ni upal ganiti.

Po ogledu je priredilo podjetje novi- narjem malo zakusko, med katero so bile izrečene z obeh strani prisrčne zdravice. Simpatična lastnika sta novinarjem rade volje postregla s podrobnimi informacija- mi glede notranjega ustroja in obratovanja tovarne, tako, da je prireditelj združila prijetno s koristnim. Ob tej priliki je da- rovala trdka za novinarski pokojninski sklad 3000 Din in je bila v smislu pravil sprejeta med ustanovne člane JNU, sekcija Ljubljana.

Naše žene za volilno pravico

Jutri se bo vršil manifestacijski shod za žensko volilno pravico, na katerem bo spre- jeta kratka resolucija, ki se glasi:

Žene, zbrane na manifestacijskem shodu v Ljubljani dne 9. oktobra t. l. zahtevajo na osnovi člena 70 ustave splošno in enako, aktivno in pasivno volilno pravico za Na- rodno skupščino in vsa samoupravna za- stopstva.

Vse evropske države razen balkanskih in romanskih so že priznale ženam iste po- litične pravice kot jih imajo moški in po- sledice udejstvovanja žene v političnem življenju so v vseh teh državah najugodnej- še za napredek naroda. Tudi v naši državi je na vseh poljih javnega življenja tako po- trebno intenzivno konstruktivno delo, da je sodelovanje žene naravnost neobhodno po- trebno. Dolžnost onih, ki upravljajo državo ter dolžnost vseh narodnih predstavnikov je, da združijo k skupnemu delu vse sposo- be člane naroda.

Naši politiki in državniki vedno pred- stavljajo našo državo kot demokratično, a prava načela demokracije brezpozorno za- htevajo enakost vseh državljancev, brez razlike spola in razreda. Zahtevamo torej v imenu demokratičnih načel, katerih predstavnice smo, popolno politično izena- čenje z moškimi. — Narodni ženski savez, slovenski del, Poselska zveza, Slovenska krščanska zveza, Zveza delavskih žen in deklet.

Jutri v nedeljo ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.

Velefilm najnovejše produkcije.

Višek avantur in romantičnosti.

„RIVALI OCEANA“

Grandiozni velefilm iz življenja pomorščakov.

V glavni vlogi slavni

William Boyd in sčkana Elinor Fair

Boj med Anglijo in Ameriko za prvenstvo na morju. — Rivaliteta med veletrgovci in uvozniki čaja iz Kine. — Hčerka angleškega kapetana se zalubi v tekmeča svojega očeta. — Tajfun na morju. — Borba z ogrom- ni valovi oceana na življenje in smrt. — Pomanjkanje vode in uboj na ladji. — Zmaga in srečna rešitev na obalo. — Krasnari naravni po- snetki iz Kitajske itd. itd.

Pri vseh predstavah svira izbrane komade (Večni mornar itd.) pomnoženi orkester. — Predprodaja vstopnic od pol 11. do pol 1. ure.

Telefon 2124.

Elitni Kino Matica

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 8. oktobra 1927.

— Predstavniki naših univerz v Beogradu. V Beogradu sta pred dnevi prispele predstavniki zagrebške univerze prof. dr. Belobrk in odposlanec ljubljanske univerze prof. na tehnični fakulteti dr. Rihard Zupanič. Na beograjski univerzi se je nato vršila konferenca univerzitetnih profesorjev, ki so pred vsem razpravljali o nameravani izpremembi uradniškega zakona, v kolikor se tičejo univerzitetnih profesorjev. Konferenca ni sprejela nikake definitivne resolucije, pač pa je pooblastila univ. prof. dr. Mihajla Ilčiča, ki je član posebne komisije prosvetnega ministrstva, da povodom razprav o izpremembah zastopa interese in stališče univ. profesorjev. Posebna deputacija univ. profesorjev, obstoječa iz predstavnikov vseh treh univerz, je posetila po konferenci prosvetnega ministra ter mu predložila svoje zahteve, nato pa ministru za socialno politiko, da se zavzame za odobrenje kreditov v svrhu gradnje stanovanj univ. profesorjev.

— Z naše univerze. V višjo skupino sta pomaknjeni redni profesor teološke fakultete Franc Ušeničnik in docent pravne fakultete dr. Albin Ogris.

— Iz državne službe. V višjo skupino sta pomaknjeni ekonom bolnice v Celju Iv. Prekoršek in veterinar okrajnega glavarstva v Celju Vojteh Hrabalek.

— Izpremembe pri Poštni hranilnici v Ljubljani. Imenovani so: za šefa oddelka dosedajni uradnik Maks Komar, za uradno dosedajni pripravnik Valerija Pliverič, za računovodje dosedajni pripravnik Amalija Pečnik Marija Stefan, Vera Gruden, Modesta Vidmar, Albina Pipan, Avgusta Zupanc, Albina Magarec, Terezija Arhar in Mariča Miholič. V višji plačilni razred so pomaknjeni: šefa oddelkov Josip Potokar in Josip Lavrič uradniki (ce) Franc Kramer, Josip Florjančič, Frančiška Čermit, Marija Zor, računovodje Albina Vrajc, Josipina Žlajpah, Olga Žilič, Karolina Apih in Ivana Polc.

— V naše državljanstvo je sprejel nadzornik državne žrebarne na Selu pri Ljubljani Nikola Barkov, dosedajni ruski državljani.

— Naši vojni grobovi na Češkoslovaškem. Naša vlada namerava končati koncentracijo zemeljskih ostankov jugoslovenskih vojakov, ki so umrli med vojno na ozemlju češkoslovaške republike. Prihodnje leto izkopijejo okrog 1400 grobov, ki so zdaj raztreseni po Moravski in Sleziji. Kostni prenos v znani olomuški mavzolej, ki ga je zgradila latinsko-češkoslovaško-jugoslovenska Liga. Potem pridejo na vrsto grobovi na Češkem, kjer počiva v raznih krajih okoli 1200 jugoslovenskih vojakov. Njihove kosti preneso v mavzolej v Jindřichovicih in Karlovih Varih, kjer počiva že nad 6000 jugoslovenskih vojakov. Zastopniki naše vlade, ki jim je poverjena koncentracija vojnih grobov, odputujejo v kratkem na Poljsko, kjer počiva okrog 400 naših vojakov. Njihove kosti položijo v mavzolej na Poljskem ali pa jih prepeljejo na Češkoslovaško.

— Redukcija učiteljskih. Prosvetnemu ministru je predložen v podpis odlok glede redukcije učiteljskih. Po prejšnjem sklepu ministrskega sveta bi bilo reduciranih 6 učiteljskih, a sedaj se imata reducirati dve učiteljski. Kateri učiteljski bosta reducirani, še ni znano. Ni izključeno, da zadene redukcija mariborsko učiteljsko.

— Direktna telefonska zveza Sušak-Praga. S 1. oktobrom je vzpostavljena direktna telefonska zveza Sušak-Praga, kakor tudi zveza z Bratislavo.

— Konferenca o prisilni poravnavi. V pravosodnem in trgovinskem ministristvu je odločeno, da se v najkrajšem času pred končno stilizacijo zakona o prisilni poravnavi vrši konferenca zastopnikov vseh pridobitnih korporacij in organizacij, na kateri bo dana našim pridobitnim krogom prilika, da se izjavijo o potrebi uvedbe prisilne poravnave.

— Mednarodna uradniška zveza. Glavni odbor Zveze uradniških organizacij je sklenil, da pristopi k Mednarodni uradniški zvezi katere kongres se letos vrši v Nürnbergu. Naša organizacija bo na tem kongresu zastopal predsednik Zveze dr. Mika T. Jovanovič.

— Organizacija uradnikov Poštna hranilnice. Društvo uradnikov in nameščenцев Poštna hranilnice je na temelju sklepa glavnega skupščine pristopilo k Zvezi uradniških organizacij. Društvo šteje 403 člane, ki se razdeli na posamezne sekcije in sicer: na beograjsko 106, sarajevsko 55, ljubljansko 117, zagrebško 111 in skopljansko 10.

— Ponarejeni dvodinarski novci. V Novem Sadu je neka trafikantinja ugotovila, da ji je neznan delavec izročil sedem komadov ponarejenih dvodinarskih novcev, ki so bili iz jekla, a drugače prav dobro ponarejeni. Policija zasleduje dotičnega delavca.

— Bivšim aktivnim članom jugosl. akad. društva «Triglav» v Zagrebu. Odbor jugosl. akademskega društva «Triglav» v Zagrebu (Radniški dol 38) se obraca na bivše aktivne Triglavce, ki še niso člani Starešinske zveze in so v zadnjih letih končali svoje študije na zagrebški univerzi, da naznanijo sedanje bivališče in naslov drugih tovarišev, ki so po službenih mestih v vsej državi. — Odbor.

— Pegasti legar v novomeškem srezu. V vaseh Veliko in Malo Litje ter v Laščah pri Žužemberku se je epidemiočno pojavil pegasti legar, ki je zahteval 6 žrtev. O pojavu legarja je bil obveščen državni higijski zavod, ki je takoj ukrenil vse sanitarne odredbe, da se prepreči nadaljno razširjanje legarja v teh vaseh in okolici. Pričela se je takoj temeljita desinfekcija stanovanj. Na odredbo zdravnikov dr. Gregorič pa je večeraj popoldne avtomobil državnega higijskega zavoda pripeljal 8 na legarju obolenih oseb, med njima 2 težko

bolna, v javno bolnico, kjer so jih izolirali. Nad vsemi tremi vsemi je proglašen kontramuc. Zatrjujejo, da so legar zanesli v te vase gozdni delavci. Od 8 v bolnico pripeljanih oseb so 3 moški in 5 žensk.

— Mirska dolina se odpira sveta. Iz Krmelja nam poročajo: Težko pričakovana železna cesta v tihi mirski dolini se trasi in bo v doglednem času vezala Trebnje s Sevnico. Da bo s tem ta stran Dolenske dole pridobila, je čisto umevno. Gozd bo več vreden, vinograd in polje, a vsekar tudi tukajšnji rudnik. Danes je zaposlenih v njem 500 delavcev. Kopanje se vrši v dveh rovih. Dnevna produkcijska znaša 30 do 40 agonov. V rovih so zaposleni po večini domačini, ki zaslužijo na dan 25 do 40 Din. — Ob vinski trgatvi in ob ajdovi žetvi smo imeli sicer jasne solne dni, a z naših lic ni odsevalo veselje, zakaj toča nam je zmaličila oboje. Drugače pa smo z letino zadovoljni, sena je dosti in drugi poljski pridelki so dobri in obilni.

— Smrtna kosa. V Brooklynu v Ameriki je umrl 2. septembra naš rojak g. Jernej Pekle, doma iz Viča pri Ljubljani. Bil je simpatičen, marljiv in značilen mož. Blag mu spomin. Žalujemo nam iskrešno sožalje!

— Družba sv. Cirila in Metoda vabi vse rodoljube, da se udeležijo skupščine v Mariboru v nedeljo 9. t. m. Zborovanje ob 11. uri, ob 1. skupnem obed, popoldne velika narodna veselica v Narodnem domu. Pričakujemo množično udeležbo. 753-n

— Da se popravi krivica. Svoječasno so listi poročali, da je Helena Kisel, stanujoča v Zidanem mostu, izvršila tatvino na škodo Frana Vizintina. Preiskava je dognala njeno nedolžnost in zato popravlamo v tisku in štorejmo krivico.

— Tatvine pri županu v Mostah. Posestnik in župan v Mostah Jože Oražem gradi na Jamskem trgu v Vodmatu stanovanjsko hišo. Zadnji čas so se na stavbišču izvršile manjše tatvine stavbenega materiala. Tako je neki zidarski delavec odnesel dve vreči cementa k sosedni posestnici. Ta in še neka druga stranka pa sta odnesli s stavbišča za 250 Din stavbenega lesa. Včeraj je tatove izsledil županov sin Lojze.

— Grozna nesreča v Štepanji vasi. Na orožniški postaji v Štepanji vasi je več orožnikov, ki so prišli v Ljubljano, da si plombarijo zobe. Ob prostih urah, ko niso pri zdravniku, se orožniki vadijo v streljanju. Tako sta se v četrtek zjutraj vadila streljati narednik Zalar in kaplar Janez Plantar. Kaplar Plantar je s svojo puško v dobri veri, da ni nabita, meril na narednika Sprožil je. Naenkrat se je začel pok in v tem trenutku se je narednik Zalar zgrudil mrtve na tla. Plantar je kar okamnel. Obvestil je svoje tovariše o nesreči. Truplo ustrelenega narednika so prepeljali v mrtvašnico vojaške bolnice na Zaloški cesti, od koder se je danes ob 9. popoldne vršil pogreb z vojaškimi častmi. Proti Plantanu je uvedena preiskava. Nesreča se je zgodila vsled ne previdnosti.

OBLAČILA tvrdke J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljše in najcenejše.

Iz Ljubljane

— Prijhod avijona «Ljubljana» v Ljubljano. Jutri ob pol 12. uri prileti v Ljubljano avijon «Ljubljana», ki ga je naročil ljubljanski «Aeroklub» v Nemčiji. Avijon pristane na bivšem letalskem aerodromu v Zg. Siški. Vodja ga pilot Gabrijel Vodišek in dr. Rape.

— Šhod za žensko volilno pravico! Če ste kdaj občutili pomilujočo zavest, da nimate nobene sodočiščujoče besede, ko se sklepa o zakonih, ki odločajo o vas in vaših otroci usodi — pridite na shod v nedeljo! — Če ste bile ogrožene, ko so vam pisali davke, s katerimi bodo razpolagali drugi — dostikrat v koruptivne svrhe — a ve morate k temu molčati — pridite na shod! Če vas je bolelo, ko so razpisali denar iz državne blagajne, vašega moža-uradnika pa pustili stradati — pridite na shod! Če ste privatne nameštence, ki vam dan za dnem groze z redukcijami ter vam ne prestopno znižujejo plače namesto, da bi vam stališče zboljšali — pridite na shod! — Na tem shodu bomo povedale, da hočemo priti tudi me žene do pravice sodočiščanja, da hočemo tudi me sodelovati, ko se bo odločalo o naši usodi, o usodi naših otrok, o našem gospodarstvu — zlasti pa, da hočemo sodelovati na ozdravitelju naše korumpirane javnosti.

— Stavka pekarskih pomočnikov. Splošni položaj stavke pekarskih pomočnikov je neizpremenjen. V Delavski pekarni na Viču so pom. črniki pričeli z delom in peko na svoj lastni račun. Na magistratu je bila večeraj na povabilo vladnega komisarja mestne občine ljubljanske anketa, katere so se udeležili zastopniki raznih interesiranih javnih korporacij. Anketa ni prinesla nikakega pozitivnega rezultata ter so se posvečevanja razbila na odprnem stališču pekarskih mojstrov. Pogojno je odobrilo načrt kolektivne pogodbe 11 pekarskih mojstrov, dočim je Delavska pekarna pogodbo brez prijetja sprejela. Danes popoldne se vrši seja stavkovnega odbora in je pričakovati, da se prihodnji teden splošno med pomočniki in mojstri povolno reši.

— Odpiranje in zapiranje trgovin ter ureditve delovnega časa v trgovskih obratih v Ljubljani. Glede na obliko velikega župana o ureditvi delovnega časa in odpiranja in zapiranja trgovin obvešča načelstvo Gremilja trgovcev v Ljubljani, da se bo tozadevno vršil prihodnje dni sestanek trgovstva, na katerem se bo razpravljalo o korakih, ki jih bo podvzeli napram od-

redbi ministra za socialno politiko. V pomirjenosti članstva, pa že danes sporočamo, da se silitne odredbe moralo izdati le za celo državo, ne pa samo za Ljubljano in to le v sporazumu z ministrom trgovine in industrije in z interesiranimi organizacijami. — Načelstvo.

— Obligacijsko posojilo ljubljanske mestne občine. Več zasebnikov je podpisalo obligacijsko posojilo mestne občine ljubljanske za zgradbo stanovanjskih hiš v znesku 65.000 Din.

Gostilna Pri Fajmoštru

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip

priporoča izborno

Portugalko po Din 17—

Otelo liter Din 11.— za slabokrvne;
Štajerc Din 12.— Bizelc Din 14.—
Rizling Din 15.— Mošt Din 13.—
Cviček Din 14.— Traminč Din 20.—

— Glavna skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda se vrši v nedeljo, dne 9. oktobra v Mariboru. Skupščinariji se odpočije z osebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.23 uri zjutraj. Dovoljena je polovična cena in sicer tako, da se kupi na odhodni postaji cela karta in zahteva moker žig; s tako karto je povratek brezplačen, ako se ob enem izkaže potnik s potrjenim glavnega vodstva, da se je skupščine udeležil.

— Na obrtni nadaljevalni šoli za stavbno obrt v Ljubljani (Grabem) začnejo z rednim poukom v ponedeljek, t. j. 10. t. m. ob 2. uri popoldne. Zaradi porazdelitve učencev naj pridejo v ponedeljek, t. j. 10. t. m. v torek, t. j. 11. t. m. ob 2. uri popoldne v šolo vsi učenci. Pouk se bo vršil tudi v šol. letu 1927-28. ob nedeljah v času od 8.—12. ure, ob ponedelkih in torekah pa v času od 2.—6. ure. — Upravitelj.

— V nedeljo 9. oktobra vsi na vinski trgatve k «Dražičku», Bohoričeva ulica, katero priredi SK Slavija. 754-n

— Za zdravje otroka deluje «Atena» že dolgo let, vendar ne more izvršiti svojega obsežnega programa v onih meri kot bi hotela. Prazna blagajna kliče po najtežjem delu, po zbiranju sredstev, če hočemo, da pomagamo onim, ki so naše pomoči najbolj potrebni.

— Za zdravje otroka, v pomoč bolni siromašni deci, za skrb in varstvo zapuščenih otrok, za zboljšanje socialnih razmer rabimo podpore, zato se obračamo do ljubljanskega občinstva, da vsakdo po svoji moči pokloni skromen dar na cvetlični dan «Atene», ki se vrši v soboto in nedeljo, t. j. 8. in 9. t. m.

— Danes ob 8. zvečer otvoritev plesne šole na Strelišču pod Rožnikom. 748-n

— Mesto venca na krsto pokojnemu Vilko Praprotniku daruje za slepe rodbina fotografja Hibšer Din 100.

— Nedeljska plesna šola N. S. Z. na Strelišču pod Rožnikom otvoritev jutri, nedeljo ob 3. popoldne. 755-n

— Mestna zastavljavnica naznanja, da se vrši tomesčna dražba v februarju 1927 zastavljenih predmetov v četrtek 13. t. m. ob 15. uri v uradnih prostorih v Prečni ulici. 756-n

— Opozorjamo na današnji oglas restavracije Ljubljanski dvor.

— Zahvala. Za izraženo sožalje ter vsem prijateljem in znancem, ki so spremlili našega očeta k večnemu počitku naliskrenejša hvala — družina Chvatal. 757-n

— Prijatelje vlijudno vabimo, da se danes udeležijo tradicionalne veselice Češkoslovaške Obce (žegnanja), ki se bo vršila v veliki sokolski dvorani ob 20. zvečer na Taboru. Bela Ljubljana naj dokaže bratom Čehom svojo naklonjenost!

— Moč in lepota. Opozorjamo cenjeno občinstvo na današnji in jutrišnji spored Zveze kulturnih društev, ki nam prinaša kulturni film o sportu in o modri negi telesa. O lepoti in kulturni vrednosti tega filma smo občinstvo že dovolj poučili in pričakujemo, da si vsakdo, zlasti naši sportniki, dajeta v šolska mladina sigurno ogleda ta program. Današnja predstava ob 14.30, jutrišnja ob 9.30 in 11. dopoldne.

Za žalne prilike

nudi krasno izbiro modernih žalnih oblek, kostumov, plaščev in dr. trdka

FRAN LUKIČ Ljubljana

— Savez treznih mladine. Danes ob 16.30 bo v Akademskem kolegiju kurz iz alkoholnega vprašanja za nižješolce, ob 17.30 pa za višješolce. Po kurzu je seja širšega odbora.

— Stanovanjsko sodišče I. stopnje v Ljubljani naznanja, da se bodo razprave za dodelitev stanovanj vršile dne 10., 11., 12., 13. in 14. oktobra t. l. Razpis 31 stanovanj, ki se bodo nakazovala, je nabit na uradni deski stanovanjskega sodišča, soba št. 6, kjer se vlagajo tudi prošnje za ta stanovanja.

— Uradne ure Gospodarske zadruge. Gospodarska zadruga poštnih nameščenцев v Ljubljani naznanja, da je določila od 1. okt. t. l. dalje sledeče uradne ure: vsak delavnik od 9.30 do 11.30 in vsak ponedeljek, sredo in soboto pa od 14. do 16. ure.

— Celo Ljubljana se zanima in govori o veliki zabavi, ki se vrši danes ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela «Union» v korist brezposelnih privatnih nameščenцев. Poleg ostalih zanimivosti prinaša s prireditvijo tudi posebno novost: pristanjške sreče, srečolov, pri katerem vsaka srečka zadene! Povsem nova, originalna propaganda in lično ter s posebnim okusom izdelana osebna vabila so našo ljubljansko publiko vseh krogov prijetno presenetili. Pričakovati je, da bo ta prireditve z ozidrom na humanitarni značaj v materialnem in moralnem oziru kar najbolje uspela.

Primarij dr. Fr. Derganc,
Komenskega ulica 4
zopet redno ordinira.

— G. Danilo, najpopularnejši ljubljanski gledališki igralec, sodeluje pri zabavi v korist brezposelnih privatnih nameščenцев, ki se vrši danes ob 8. uri zvečer v dvorani hotela «Union».

— Parna kopel v palači Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti 20. je otvorena za moške ob torkih in sobotah, za ženske ob sredah in petkih od pol 15. do pol 19. ure. 745/n

— Doše krasne bluze in predpasniki, cene nizke. Kristoflič-Bučar, Stari trg 9.

— Vreme. Snovi ob 20. je kazal barometer 768.8, termometer 6.4 C, danes ob 7. zjutraj barometer 767, termometer 5 C, opoldne barometer 766.5 termometer 13 C. Zjutraj megleno, dopoldne jasno. Najvišja temperatura je bila večeraj 12.7 C, najnižja pa 4.2 C.

— Dva hudobna luščilca koruze. Nastopili so idilični jesenski večeri, ko na kmetih ličkajo koruze. Snovi so fantje in dekleta ličkali koruzo tudi pri Skafarju v Črni vasi na Barju. Pozno ponoči sta se dva fanta vračala domov. Premamili ju je hudobni duh in odšla sta v kozolec posestnice Cilke Selanove ter ji okoli 200 koruznih storžev razmetala po travniku. Selanova ima okoli 200 Din škode, ker se je koruza popolnoma pokvarila.

— Avto povozil psa. Preteklo nedeljo popoldne je neznan avto na Cesti iz Ljubljane proti Posavju povozil psa redke pasme. Naprošajo se vsi oni, ki jim je o tem kaj znano in ki bi mogli navesti kakoršnekoli podatke, da se izsledijo dotičnega avtomobilista, da se javijo osebno ali pismeno v pisarni Putnika. Dunajska cesta.

— Dr. Jemec zopet ordinira.

— Drobni policijske kronike. Stražnik je večeraj prijel na Viču neko žensko, ki je prodajala žganje. Po zaslišanju je bila izpuščena. Prijavljeni sta dve manjši tatvini dalje zlobna posodba poljskih pridelkov. Ponočniki ne dajo miru. Neki mladenič je razgrajal v pijanosti po cesti. Bil je besen kakor tiger. Trije drugi ponočniki so kačili nočni mir, odnosno se nedostojno na ulici vedli. Osem voznikov bo moralo plačati denarno globo radi prestopkov cestno-policijskega reda.

— Na trgatve grozdja in domačo zabavo vabi Podoficijsko podporno društvo za Slovenijo v Ljubljani, katero priredi v restavraciji «Miklič» Kolodvorska ulica dne 9. oktobra ob 18 uri. Obilo zabave. Vojaška godba. 1510

— Razstava in zaloga pletilnih strojev vseh vrst ter strokovni pouk v pletenju. — Ljubljana, Zidovska ulica 5. Fr. Kos. 104-L

— Dr. Pavle Avramovič se je vrnil z dopusta in zopet redno ordinira od 9 do 10 dopoldne in od 2 do 4 popoldne v Beethovnovi ulici 57. 741/n

— Kravate, naramnice, ovrtnike, žepne robce, ženske in moške nogavice najkvalitetne po solidnih cenah pri Franc Pavlin, Gradišče 3. 107/L

— Vsaokvrsne čevlje in copate dobite po najnižjih cenah pri A. Gorše, Stari trg števil. 15. 111/L

Glavno zastopstvo parobrodne
družbe Holland-Amerika Linije

v Zagrebu, otvorilo je v Ljubljani, Dunajska cesta 38, podzastopstvo svoje družbe, kjer se daje brezplačno informacije za vožnje v Zedinjene države Severne Amerike, Kanado, Kubo in Mehiko.

Iz Celja

— Mestno gledališče. V četrtek je bila otvorjena sezona 1927/28. V režiji g. Bratine se je ob razprodani hiši vprizorila Cankarjeva drama «Hlapci». Bil je lep večer in je že ta pokazal, da bo program, ki je stavljen za letošnjo sezono, tudi izveden. Igralci so svoje vloge rešili izbornu. Izgra je dosegla velik uspeh in občinstvo je zadovoljno zapuščalo gledališče. — «Hlapci» se ponovijo v nedeljo popoldne ob 16. uri kot ljudska predstava.

— Državna šolska poliklinika se je otvorila v Celju v začetku letošnjega šolskega leta. Namenjena je celjskim šolskim zavodom. Nastanjena je v poslopju javne bolnice, vodi pa jo šef bakteriološke stanice g. dr. Bernik.

— Lekarni «Pri Orlu» na Glavnem trgu je dosedanj lastnik g. Vojko Arko prodal lekarnarju Tončiču iz Brezice. Gosp. Arko se v kratkem preseli v Zagreb.

— Prvenstvena nogometna tekma med SK Celje in atletiki se vrši danes v nedeljo ob pol 11. uri dopoldne na igrišču pri «Skalni kleti».

— Glasbena Matica. Na šoli Glasbene Matice v Celju bo prevzel pouk violončela g. prof. Beran iz Maribora. Potrebna je priprave najmanj štirih reflektantov, da se pouk prične.

— Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarna «Pri Orlu» na Glavnem trgu.

Iz Maribora

— Napredni volilci pozor! Klerikalci se v strahu pred volitvami poslužujejo vseh mogočih trikov, da reducirajo število volilnih upravičencev. Kakor v Ljubljani, so se tudi v Mariboru začeli posluževati izbrisanja onih volilcev iz volilnega imenika, ki so se med letom preselili iz ene ulice ali stanovanja v drugo. Ker mu obvestila, naslovljenega na stari naslov, ni mogoče dostaviti, dotični zato navadno niti ne izve, ker se objavi izbris potem samo na uradni deski. Zato naj vsi napredni volilci ponovno pregledajo volilne imenike zlasti onih, ki so se med letom preselili, da preprečijo klerikalne nakane. 13. decembra mora sleherni naš volilec na volišču, da bo konec klerikalnega paševanja na magistratu.

— Najstarejši Mariborčan umrl. V noči od četrta na petek je umrl hišni posestnik g. Karl Flucher, ki je veljal za najstarejšega Mariborčana. Star je bil 95 let, kljub temu je bil še izredno čil in krepak. Zadnjič je bil bolan pred 55 leti. Od takrat ni obiskal nobenega zdravnika več. Bil je nad 30 let občinski svetnik, predsednik raznih združenj in častni predsednik društva hišnih posestnikov. Bil je splošno znana osebnost. Ponoči je za vedno zatisnil oči. Zvečer je bil še dobre volje, zjutraj pa so ga našli mrtvega. Pogreb bo v nedeljo popoldne. Blag mu spomin!

— Širjenje nalezljivih bolezni. S pričetkom šolskega leta so se v Mariboru in okolici znova začele širiti nalezljive bolezni, zlasti škrlatinka. V največji meri je temu krivo prebivalstvo samo, ker ne upošteva navodil mestnega fizikata in prikriva obolenja, mnoga pa je seveda pripisovati stanovanjskim razmeram. Zato bi bilo umestno, da bi mestni fizikat odnosno magistrat posvetil tudi higijski strani malo več pažnje. Svojkas je mestni magistrat razglasil, da bodo posebne komisije pregledale vse hiše in stanovanja in zahtevale odpravke higijskih nedostatkov. Toda od tega je minulo že leto dni, pa ni bilo o delu te komisije še ničesar slišati. Dasi je vsakomur znano, da so zlasti v predmestjih higijske prilike neznozne. Če bi se tudi temu vprašanju posvečalo več pažnje in strožje izvajalo predpise mestnega fizikata, ni dvoma, da bi se širjenje nalezljivih bolezni dalo uspešneje zadržati.

Izpred sodišča

LAČEN JE BIL

To je čudno, da sem vedno tako lačen, je tožil delavec Bolha svojnemu prijatelju Komarju, ko sta sprehajala za vodo in gledala umazane valove Ljubljanice.

— A meni se pa čudno zdi, da nisem skoro nikoli lačen, — je odvrnil Komar, mlad zidar, ki je imel raje žganjico kot kosce slanice.

— Meni se zdi, da ti preveč piješ, zato pa nisi lačen, mu je dejal Bolha odkritosrčno.

— Menj se pa zdi, da si ti preveč požrešen, je skromno pripomnil Komar, ki je dobro znal zhosti, če je bilo treba.

— Oba sva bolna, a vsak drugačno bolezen imava, je ugotovil naposled Bolha in odšla sta na delo, Bolha malo razžaljen, a Komar vesel in živžajoč kot vedno, kadar ni imel mačka, ki ga je pa prevečkrat rad spremljal na poti njegovega življenja.

Pridno sta delala oba delavca. Komarju je curil znoj po obrazu in sanjaril je o sladki žganjici ter se koprneče oziral na šentpetersko uro, ki ni hotela zasukati svojih kazalcev na 12.

Bolha pa je klet vedno večjo praznino, ki jo je spet čutil vedno bolj v svojem želodcu.

Komar je bil poštenjak in na tatvino ni nikoli niti mislil, dočim je snedeni Bolha jel gledati okoli sebe, kaj bi dobil za pod zobe.

Po stenah so viseli sukniči tovarišev zidarjev, v najbližji bližini, baš tedaj nikogar ni bilo in Bolha je že spretno vizitiral njih žepa, upajoč, da najde v katerem klobaso, ali pa kos sira. Zidarji so pa imeli prazne žepa, jedaje namreč ni bilo v njih pač pa nekaj denarja.

— Ce imam denar si lahko privoščim dobro malico, si je mislil Bolha in trem delavcem vzel iz žepa skupaj 240 Din gotovine. Tisto popoldne se je Bolha nakosil kot že dolgo ne, privoščil si je kar tri juhe, dve prikuhi in za nateček dva kosa mesa. Zadovoljen je prikorakal s polnim trebuhom na delo, kjer ga pa tovariši niso nič kaj prijazno sprejeli.

— Mrha požrešna, ga je nahrnil Komar, danes si se nadedel za denar svojih sotrpnikov, videl sem te stikati tam okoli, pa nisem mislil, da boš kradel denar svojim tovarišem, ki so vsi oženjeni in že tako večji reveži kot ti, je vpil Komar.

— Kaj pa poštenjak in kričite, se je oglašil med njimi starijak in Komar je povedal, kako je Bolha sneden.

Pri sodnji se je začela zopet ta pesem od začetka.

— Lačen sem bil, ne morem pomagati, je jadrkaval Bolha.

— Danes ste povabljeni za 4 dni v zapor, ga je zavrnil sodnik.

— O te gostije z ričetom se pa nič kaj ne veselim, raje umaknite svoje vabilo, je dejal Bolha.

— Kazen mora biti, 4 dni boste zaprti, grdo je krasti svojim tovarišem, sramujte se, mu je

Moda

Trije vzorci elegantnih jesenskih promenadnih oblik.

Kaj spada k jesenskimi oblekam

Ako pogledamo v lanske modne žurnale in primerjamo lanske vzorce dopoldanskih, popoldanskih in večernih toalet, vidimo, da se je moda, z njo pa tudi naš okus v preteklem letu zelo izpremenil. Lani se je moral ženski svet boriti za fantazijo in gladkih, uniformam podobnih oblekah, letos je pa prepuščeno fantaziji široko polje in obleke sportnega kroja se nosijo samo še dopoldne. Letošnja moda se razvija v znamenju fantazije, individualnosti in osebnega okusa. Lani so se dame navduševale za različne kože, letos pa hočejo imeti svilu, pletenine in čipke. To pot so ubrale obleke, klobuki in tudi razna ropotija, ki spada k damski toaleti. Toaletne potrebščine kažejo letos še večji luksuz kakor lani.

Oglejmo si najprej ročno torbico, brez katere si elegantne dame ni mogoče misliti. Moški bi utegnili reči, da so ženske lahkomišelnice in zapravljive, ker rabijo za vsako sezijo in vsako priložnost posebno ročno torbico, dočim jim je zadostovala pred 10 leti samo ena. Pred vojno je govorila tudi najelegančnejša dama o svoji ročni torbici, ki jo je vrgla med staro šaro šele tedaj, ko je bila že popolnoma obrabljena. Zdaj rabi elegantna dama za vsako obleko posebno torbico. Praktične torbice iz pestrega kretona ali platna, ki so tako lepo harmonizirale z letno obleko na počitnicah, niso za promenado v mestu. Te torbice je treba spraviti in počakati, da pridejo prihodnje poletje zopet na vrsto. Luksuzne ročne torbice, ki jih bodo nosile dame k zimskim oblekam in kožuvinastim plaščem, bi zdaj še ne bile moderne, kajti jesenska moda je v znamenju angleških vzorcev, pri katerih prevladujejo usnjene ročne torbice. V jesenski seziji moderna torbica je lahko velika ali pa srednja. Najbolje je, če se torbica v barvi ujema z obleko. Elegantne Parižanke imajo najraje velike usnjene torbice v živih barvah: rdeče, zelene, svetlomodre itd. K popoldanskim oblekam se nosijo male torbice, ki jih lahko napravi vsaka dama doma, ako ima malo potrpljenja in ako se razume na ročna dela. Klasična jesenska ročna torbica je podolgovata iz sive kože, okrašena samo z srebrnimi ali zlatim monogramom. Monogram je okrogel in podoben krasnemu medaljonu.

Z ročnimi torbicami pa ni še konec toaletnih pritliklin. Letos silijo v ospre-

dije zopet fantastične rože, ki jih bodo nosile dame na plaščih, oblekah, kožuhih, na ramah in v boku na večernih oblekah in celo na klobukih. Samo ob sebi se razume, da se nosijo na dopoldanskih oblekah majhne, na popoldanskih pa večje rože.

Veliko pozornost posveča moda letos tudi damskim cigaretnim dozam, flakonom za kreme in zrcalom. Elegantne dame imajo vse pritlikline v enotnem slogu. Rokavice k dopoldanskim oblekam so zelo enostavne, popoldanske pa imajo velike manšete, okrašene z različnimi vezalnimi in pestrimi trakovi. Zelo priljubljene so letos bele rokavice iz jelenje kože.

Elementarne katastrofe in damska moda

Jesenska modna sezona je ali pa še bo naše dame nekoliko presenetila. Ne morda radi svojih kapric, pač pa radi nepričakovane podražitve raznih modnih izdelkov, predvsem volnenih in svilnenih. Kje tiči vzrok, da so se volneni in svilneni izdelki naenkrat znatno podražili? Trgovci glede odgovora na to vprašanje niso v zadregi. Japonska je doživela tekmo zadnjih let serijo katastrofalnih potresov in baš ti potresi povzročajo druginjo na svetovnem trgu svile.

Japonska prevladuje na svetovnem trgu svile. Krepdešin ni kitajskega izvora, četudi ima kitajsko ime. Njegova domovina je Japonska. Sicer cene zaenkrat še niso tako poskočile, da bi resno ogrozile proračun naših dam, toda svetovni producenti napovedujejo nadaljnjo podražitev svile. Vzroki so enostavni. Cvetenje japonske pokrajine so uničene, velik del japonske industrije je v razvalinah, japonska produkcija svile je zastala. Zaenkrat so sicer še tu stare zaloge ostalega sveta, toda sčasoma bo pomanjkanje surovin tako občutno, da bodo cene svile rapidno narasčale in naše dame bodo morale ali resignirati na svilene toalete, ali pa plačevati prav horendne zneske za svilo in svilene izdelke. Potresna katastrofa na Japonskem bo torej tudi v Evropi zahtevala svoje žrtve.

Na drugi strani pa grozi tudi podražitev bombažnih izdelkov. Glavni producent bombaža je postala v zadnjih letih Amerika in baš Ameriko je letos zadela strahovita elementarna katastrofa, ena največjih, kar jih pozna zgodovina. Poplava reke Mississippi je uničila ogromne bombažne plantaže. Razni bombažni izdelki, potrebni reve-

zu in bogatinu, kloti, batisti, razne podloge, da, celo sukanec in druge potrebščine so se že podražile, in pričakovati je, da se še bolj podraže. Bombažni izdelki se v prometu skrivajo pod različni imeni, katere večina po imenu sicer pozna, ne vè pa, da so iz bombaža. In tako se bo dogodilo, da bo radi preklancane poplave v Ameriki moški dražje plačevali srajce in drugo peril, ženske razne predpasnike itd. In čitatelji, ki so dosedaj čitali poročila o raznih elementarnih katastrofah, se bodo poslej zavedali, da je svet pravzaprav majhen in da zadenejo posledice katastrofe, pa magari če se primeri na drugem koncu sveta, slehernega zemljana.

Dandanašnja mladina

V zadnjem zvezku »Revue des Deux Mondes« piše duhoviti angleški esejist Cloudeley Brereton o mladem pokolenju v Angliji. Pisatelj priznava mladini velike prednosti pred predvojnjo generacijo. Naša mladina kaže veliko veselje do vsestranske izobrazbe in posebno razveselivo je, da se širi prosveta tudi v delavskih slojih. Pijančevanje med nižjimi sloji pojema, mladina daje poučnim filmom prednost pred nočnimi lokali in gostilnami, njeno zanimanje za sport in telesno kulturo vobče je od dne do dne večje. Pred 20 leti je bil ideal angleškega delavca dobro jesti in piti, zdaj pa raje preživi nedeljo na

morski obali. Zlasti med ženskim svetom se opaža velika izprememba. Zenske, ki hrepene po razkošju in udobstvu, so v Angliji sedaj zelo redke. Dekleta posejajo gospodinjske in druge praktične šole ter si služijo same kruh. Razna nepraktična dela, kakor glasbo, slikarstvo, čitanje romanov, dobrodelnostne akcije, socialne prireditve in slično odklanjajo, ker porabijo ves čas za koristno delo. V povojni generaciji se bolj cenijo intelektualno delo. V ročnem delu je nastal preokret, kajti delavci nočejo ničesar slišati o stivkah. Zato ni čuda, da versko vprašanje po vojni med mladino ne igra nobene vloge. Zanimanje za verske probleme je minimalno. Samo katoliška cerkev je še ohranila svoje pozicije.

Pač pa očita angleški pisatelj mladini, da je izgubila duševno ravnotežje, da je nezadovoljna, da sovraži tradicije in avtoritete in da bi hotela postaviti ves družabni red na glavo. Rodbina se je izpremenila iz nekeke ustavne monarhije v oligarhično republiko. Oče igra vlogo domačega bankirja. Njegova dolžnost je skrbeti, da imajo otroci vedno dovolj denarja. Dandanašnja mladina je nedvomno manj odvisna od roditeljev, kakor je bila pred vojno. Mladji literaturi očita Brereton, da se je oklenila gesla relativnosti in da ji je vse relativno. Od prostora do gravitacije, od moralke do ljubezni, vse je mladini relativno. Dandanašnje življenje

karacterizira poleg cinizma pomanjkanje srčne kulture in nekaka duševna praznata vobče. Moderna literatura se večinoma za požrtvovalnost, samozatajevanje, altruizem in druge plemenite lastnosti sploh ne zmeni. Med starejšo in mlajšo generacijo je nastala vsled svetovne vojne globoka vrzel. V vojni so bili decimirani moški v najlepši dobi od 30 do 45 let, ki bi morali tvoriti nekako vez med staro in mlado generacijo. Naša generacija je morala prevzeti vlogo obeh pokolenj. Zato ni čuda, da je izgubila ravnotežje in da čisto ne ve, kam bi se v življenju obrnila.

Slične razmere, kakor jih opisuje Brereton v Angliji, vladajo tudi v Franciji, izvenzemski versko vprašanje. Ako pogledamo sodno statistiko, vidimo, da se je dandanašnja mladina v primeri s predvojnjo zelo poboljšala. Od leta 1909 do 1913 so imela francoska sodišča opraviti z 24.170 zločinci v starosti od 13 do 18 let. Prvi dve leti po vojni je število mladih zločincev naraslo na 30 tisoč, toda že l. 1922 je padlo na 18.000. Povojna demoralizacija je v glavnem že ustavljena. Ako se bo mlado pokolenje razvijalo v dosedanjih smeri, bomo lahko kmalu rekli, da je mladina boljša kakor je bila pred vojno. Pesimistično presojanje bodočnosti nikakor ni umestno.

Darujte za spomenik kralju Petru I. Osvoboditelju!

Jesenska razstava in damska moda

Letošnja jesenska razstava je jako pohvaliti, kajti je v vseh slojih vzbujala izredno zanimanje, zlasti po šesti uri zvečer.

S polnim razumevanjem svojih važnih nalog se je ozirala tudi na potrebe damskega spola. Ni se ustrašila ne truda ne stroškov, da nudi našemu damstvu priliko, da ne zaostane za duhom časa, nego se pravočasno seznani s pojav najnovejše mode, karšna se nam obeta od koderkoli, kjer se modi od kogar koli določajo neovržni zakoni kakor koli.

Lahko rečem: naše damstvo je bilo jako presenečeno in je brez razločka spola razstavi jako hvaležno. Razstava ni padla na nerodovitna tla nikakor ne, nego je naše damstvo baš nasprotno in to kakor en mož dokazalo, da ima rodovitna tla in da je vsikdar zavzeto za vsak napredek, pa naj je še takšen.

Ugotovile so se na razstavi jako zanimive smeri za bodočo modo in je renomirana domača tvrdka, modni salon »Makmas« uže sedaj v ugodnem

položaju, sprejemati cenjena naročila ob najtočnejši postrežbi, v nujnih slučajih z obratno pošto. Cene priznajo zmerne, stalnim nameščencem tudi na obroke.

Predvsem kar se tiče linije modne dame, linija modne dame ne bo več taka, kakor je sedaj, ko je iz gole, suhe kosti.

Nego je bila za zgled razstavljena dama, ki je tehtala žive vage 250 kil. in je bila njena linija lepo pitana in zalita z maščobo. Kajpak ko se ni vajeno novi liniji in se mu je zdela kakor da je prestopila bregove in bo zopet treba državne podpore. Toda je nova linija taka, da se ji oko kmalu privadi brez oči. Na noben način novi liniji ni odrekati, da je linija. V liniji pa ob pravem umetniškem razumevanju vedno tiči lepota in so le nekateri ljudje taki, da lepote ne vidijo.

Nova linija bo imela tudi svoje praktične strani.

Kajti mora v novi liniji tičati dokaj tiste reči, ki se v knjigah imenuje »skalarija«, in mislim, da bo nova linija marsikomu lahko prištedila sleherni drugo peč, hvala Bogu!

Pa tudi trg za živila bo s zadostno-
njem posredoval nove linije in taklani

mizarski obrt, če ne bodo postelje in stoli in klopi odslej spadale v zidarsko obrt, ko jih bo zaradi nove linije izdelovali iz betona, iz takega z vložnim železjem.

Le za oblačilno stroko se žalibog ne ve, ali se bo tudi okoristila z novo linijo.

Človek bi mislil, da se bo, in čim več da bo linije, tem več da bo treba blaga in obleke.

Toda je pred razstavnim šotorom stal mlad gospod, bil je glasnik razstavljene dame in je vihtel ogromen balon — ta balon so bile tako rekoč hlačke razstavljene dame, in jih je vihtel zato, da razočune slikovitost nove linije.

Navdušeno je vihtel hlačke, ki razstavljene dame seveda ni bilo v njih. Pa ko razstavljena dama tako rekoč ni bila v hlačkah, je bila očito brez.

Taka se nam torej obeta ta reč. Vedno sem govoril, da bo damska moda ob doslej nem napredku napredovala tako daleč. Sedaj se je resnično zgodilo. — Ne, oblačilnemu obrtu se ne obetajo dobri časi, nikakor ne!

Drugi, za damsko modo nič manj važni pojav na jesenski razstavi, je bila dama brez glave.

Odkrito povedano, tako nemavdno-

ga napredka na polju damske frizure ni nikdo pričakoval.

Da, neprestano se vrteče kolo mode ne bo vnevar pustilo damske frizure, o tem ni bilo dvoma.

Lasje so že odstriženi in smo uživali damsko frizuro brez las. Odstrižena so nemara tuji ušesa — mislim, da so — kajti jih v damski frizuri ni več videti. In smo ugibali, kaj bo sedaj na vrsti. Mislili smo, da bo nos tisto.

Toda hodi moda svoja pota in ni odrezala nosu nego je pokazala razstava, da je odrezala kar glavo, in bo odslej damska frizura moderna takšna brez glave.

In se sedaj odvarja nedogledna perspektiva za nadaljnji razvoj nove frizure brez glave.

Možnosti je milijon.

Ali in kaj bo damam odslej služilo, da bodo natakile na vrat? Ali se bodo zadovoljile z ondoliranim aranžma'em iz pentel in čipk in koliko časa? Ali bodo razkošni šopek tisto, kar jim bo prijazno štrlelo iz vratu? Našemu za vrtnarstvo jako zaslužnemu vrtnarstvu bi bilo privoščiti zaslužek v tem smislu. Ali pa bo zahtevala moda, da bo dama mesto svoje glave nosila posnetek druge modne glave, n. pr. Rodolfa Valentina ali Lindbergha ali Čaruga? Kdo ve

in je reč resnično zanimiva.

Mogoče pa tudi, da damska moda ne bo zahtevala nadomestka za glavo.

Kajti si damska moda ubira pot za možko modo. Moja žena je rekla, da nekaterim osebam sploh ni več poznati, ali so možki ali ženske, in se jim mora pogledati prav pod noge — edino tam da se loči še spol na podpetnikih, ali so visoki ali so nizki.

Pa je ob posnemanju možkega spola prav lahko mogoče, da ostane damski spol kratkomalo brez glave in brez nadomestka zanjo. Ako je namreč res, da se je tudi pri moških že pričela moda, da so brez glave.

Pepe, ta, ki sedi v uredništvu, je rekel, da se je.

Rekel je, n. pr. v Beogradu da je že več takih možkih brez glave in so jako odlični gospodje. In je rekel, da se ti gospodje brez glave glavo zavzemajo za modo brez glave in da je eden teh gospodov zadnje dni poslal telegram v Slovenijo, da mora tudi naša mladina biti brez glave in da se naj zato ukinejo srednje šole.

Pa sem rekel Pepetu, da je škoda, di ni tudi ta gospod brez glave prišel na jesensko razstavo, kajti bi bil na jesenski razstavi rekordna atrakcija poleg dame brez glave in dame brez hlače.

Problem navidezne smrti

Že v starih časih se je dogajalo, da so pokopavali žive ljudi misleč, da so mrtvi. — Zanesljivih znakov smrti je zelo malo. — Najnovejši način ugotovitve smrti.

Ko sta bila povodom zadnje velike portugalske revolucije kralj in prestolonaslednik ustreljena, se je pojavila čez nekaj časa v novinah senzacionalna vest, da je kralj nenadoma oživel. Ko je ležalo njegovo truplo na obdukciji mizi in je napravil prosekator prvi veliki razrez, se je začel navidezno mrtvi kralj baje v strašnih mukah zvišati in klicati na pomoč. Ker je pa bila rana, ki mu jo je zadal prosekator, smrtna, so morali nesrečnega kralja takoj narkotizirati in mu pomagati na oni svet.

Slični presenetljiv primer dozdevne smrti se je pripetil nedavno v poljski vasi Smorgon, kjer je neki kmet podlegel srčni kapi. Pred pogrebom je prišel v dotično hišo vaški brivec, ki je hotel mrtliča obriti. Komaj je pa mrtlič začutil na sebi ostrino britve, se je nenkrat prebudil in vstal od mrtvih.

Taki primeri so znani že iz najstarejših časov. Plinij in Apolonij pripovedujeta v svojih spisih o dozdevnih mrtličih, ki so jih pregledali pokopali. Zelo pogosto so bile take usodne zmote za časa velike epidemije kuge v srednjem veku. Tudi v 18. stoletju je v Evropi opetovano razsajala kuga. Znameniti zdravnik Pietro Franco je napisal leta 1797 razpravo, v kateri pravi, da so za časa kuge pokopali mnogo živih bolnikov, ki so jih smatrali za mrtve. Tudi velika epidemija kolere v preteklem stoletju je zahtevala mnogo takih človeških žrtev. Francoski zdravnik Josat je izdal svoj čas statistiko, iz katere je razvidno, da so pokopali v Franciji tudi v normalnih razmerah letno 30 do 40 dozdevno mrtvih. V Italiji pa celo 65. Ta problem je izrazil na zelo spreten način tudi Jules Verne v svojem romanu »Novi grof Monte Christo«.

Kot senzacionalen dogodek te vrste lahko navedemo tudi tragično usodo slavne igralko Rachel, ki je ležala že 11 ur v krsti, pa se je zopet zavedla. L. 1866 je pripovedoval kardinal Donnet v francoski zbornici, da so ga že pred 40 leti proglasili za mrtvega. Leta 1826 mu je postalo nekega dne slabo in moral je v posteljo. Zdelo se mu je, da so mu vsi udeli otrpili. Bil je pa pri popolni zavesti in slišal je dobro vse, kar so govorili v njegovi bližini. Tako je moral poslušati posvetovanja o pravih za svoj pogreb in vendar se ni mogel ganiti, niti zakričati, da še ni umrl.

Tajni svetnik dr. Haberd je predaval svoj čas v Nemčiji o primeru dozdevne smrti, ki ga je doživel v svoji zdravniški praksi. Neka strežnica v njegovem sanatoriju je zavzela poldrug gram morfija in 5 gramov veronal, ker se je naveličala življenja. Tako velika porcija pomeni za vsakega človeka neizogibno smrt. Samomorilko so našli v bližnjem gozdu in vsi so mislili, da je mrtva. Srce ji sploh ni utripalo in tudi na zrcalu, ki so ga ji postavili pred usta, ni bilo videti nobenih znakov dihanja. Kljub temu pa zdravnik ni mogel ugotoviti smrti. Zato si je hotel pomagati s starim preizkuševalnim sred-

stvom. Nakopal je mrtvi na prsa razgretega voska. Koža pa ni postala rdeča. Zato je vaški zdravnik kategorično izjavil, da je strežnica mrtva. Delavci, ki so odnesli njeno truplo v mrtvašnico, so pa opazili, da samomorilka diha. Zdravniki so se vrnili k nji in res so jo z umetnim dihanjem kmalu spravili k zavesti.

V Angliji so imeli po svetovni vojni šest primerov dozdevne smrti. V Leedsu je neki epileptik med pogrebom dvignil pokrov krste, pretrgal vrvi, s katerimi so spuščali krsto v grob in pomolil iz krste roke, da so ga prestrašeni pogrebci potegnili iz groba.

V splošnem velja tudi v dandanašnjih časih princip, da nastopi pri človeku smrt tedaj, ko neha utripati srce in ko človek več ne diha. Utripanje srca, obtok krvi in delovanje pljuč znajo začasno ustaviti samo nekateri indijski fakirji. Dihanje in utripanje srca ne preneha vedno istočasno. Često srce deluje, ko je umirajoči že izdihnil. To se pripeti zelo pogosto pri novorojenčkih. Pri raznih živalih so naravoslovci ugotovili, da so se usta odpirala in zapirala še dolgo potem, ko je bila glava že odrezana od trupla. Pri ribah je ta pojav splošno znan. Pri ljudeh so ugotovili ta pojav v nekaterih primerih obglavljenja. Telo obglavljenega zločinca je drgetalo še 10 minut po usmrtni. Tako zvana »gosia koža« ni zanesljivo znamenje življenja, ker se pojavi tudi pri mrtliču takoj po smrti, ko se mišičje elektrizira. Za absolutno zanesljiv znak smrti smatrajo mnogi tako zvane steklene oči. Ako pa vbrizgamo mrtliču v oko nekaj kapljic atropina, se njegove zenice razširijo še 4 ure po smrti. Priprosto ljudstvo pripoveduje, da so mnogi slišali, kako je mrtlič vzdihnil. Teh pojavov znanstveno še nihče ni pojasnil. Najbrže gre za pline, ki se naberejo po smrti v prsni.

Tudi barva obraza ni odločilna za resnično ali dozdevno smrt. Mnogi mrtličji imajo rdeča lica. Pri zastrupljenju s plinom ali ogljikovim kisikom je to običajen pojav. Velik strah pred dozdevno smrtjo je dal povod, da so začeli ljudje razmišljati o raznih varnostnih ukrepih. Tako se je že opetovano pripetilo, da so natakili mrtliču na prst prstan, ki so ga spojili z električnim zvoncec. Pri takih eksperimentih se rado pripeti da električni zvonec nenkrat zapoje, kar pa seveda ne pomeni, da je mrtlič oživel. Ta pojav se da razlagati na ta način, da se mišičje po smrti krči.

Najzanesljivejšo sredstvo za ugotovitev resnične smrti je izumil neki londonski lekarnar Gre za plavo nit, namočeno v posebno kemično sestavino, ki se napelje s pomočjo igle mrtvecu pod kožo. Kri živega človeka reagira na to kemično sestavino alkalno, dočim kri mrtvega oksidira. V Londonu se je ustanovilo tudi posebno društvo, ki skrbi, da mrtličev ne pokopljejo prezgodaj. To priča, da problem dozdevne in resnične smrti še vedno razburja duhove.

ne pasme kokoši, ki bi znesle več jajc. Na farmi študirajo vse probleme, tičeče se moderne reje perutnine. Lani je bilo na farmi 4500 glav perutnine 12-tih pasem, 1200 kokoši so kontrolirali s pomočjo kontrol. gnez, kako neso jajca. Tudi s krmo so delali razne poizkuse. O rezultatih teh opazovanj obveščajo gospodinjne potom posebnih brošur, ki jih prodajajo zelo poceni, da se tem bolj razširijo. Ni čuda, da so dosegli Američani na tem polju presenetljive uspehe. Tako je znesla lani neka bela kokoš 310 jajc, neka druga pa 300.

Nova kovina

V poljski javnosti je vzbudila splošno senzacijo vest o izumu nove kovine, ki naj sčasoma nadomesti sedaj tako drag med. Za ta izum se zanimajo tudi industrijski krogi, kajti dosedanjí poizkusi so pokazali, da je izum zelo važen in da ima nova kovina sijajno bodočnost. Kovino je izumil ing. Fr. Pomiankowski, ki je že dolga leta ravnatelj velike kovinske tovarne v Berchenu pri Bruslju. Pomiankowski je gradil svoj čas znani most Aleksandra III. v Parizu. Nova kovina se pridobiva iz odpadkov med in cinka kemičnim potom. Izumitelj podrobnosti tega procesa noče objaviti. Na zunaj je podobna nova kovina zlatu in se da valjati in zavijati kakor med. Prikladna je za izdelovanje novcev, draguljev, optičnih predmetov, zvoncev in raznih orokrasov.

Poljski strokovni listi pišejo, da utegne biti izum ing. Pomiankowskega za poljsko gospodarstvo večjega pomena. Gospodarski krogi računajo s tem, da v bodoče ne bo treba uvažati med in cinka, ki ga je uvažala Poljska doslej vsako leto za okroglo 30 milijonov zlotov. Nova kovina popolnoma nadomestuje med in je za 40 odstotkov cenejša. Izumitelj je že razkazal v Varšavi celo vrsto predmetov iz nove kovine in strokovnjaki so bili navdušeni. V kratkem namerava Pomiankowski ustanoviti v Varšavi veliko livarno, ki bo po njegovem mnenju uspešno konkurirala z nemško in angleško industrijo.

Resničen film v Hollywoodu

Filmska prestolnica sveta Hollywood je doživel pretekle dni dogodek, o katerem na dolgo in široko poročava vse ameriško časopisje in kakršne nam servirajo Američani običajno samo v filmih.

Bilo je v opoldanskih urah na eni najpomembnejših hollywoodskih ulic. Pred banko Marhant se je omenjeni čas ustavil eleganten avto, iz katerega so izstopili štirje gospodje. Dozdevni gentlemani so takoj po izstopu pokazali, da so povsem drugega kova, kajti v njihovih rokah se je mahoma pojavila zaloga orožja. S puškami in samokresi so vdrli v banko, dočim je čakal motor zunaj v pripravljenosti. In da ne bi bilo nepotrebnih zijač, si je šoferjev spremljevalec omislil strojno puško, s katero je daleč naokoli držal ulico v šahu. In se tudi ni upal nihče blizu...

Dočim je bandit zunaj strahoval ulico, so ostali štiri »poslovalci« v banki in sicer zelo temeljito. V banki je bilo zelo živahno, kajti skoraj tucat uradnikov je posluževalo nad petdeset oseb med temi celo filmske kliente. Vendar se niso banditi žerili nikogar. Sprva so prisilili vse navzoče, da so dvignili roke, nato sta dva bandita prisilila vsa »klijentela«, da se je umaknila v kot, kjer je morala stati z dvignjenimi rokami, a uradniki so morali na tla in sicer tako, da so se z nosom dotikali tal. Čim je bilo to urejeno, sta se dva lopova spravila na »čiščenje«. Kar jima je prišlo pod roko razpoložljivega denarja, čekov, srebra in zlata, je z neverjetno naglico izginilo v dveh obsežnih aktovkah.

Po končanem poslu so jo drzni banditi naglo odkurili z avtom. Plen, ki je prišel roparjem v roke, je znašal 50.000 dolarjev. Ameriški listi pa pripominjajo, da bodo imeli največjo korist filmski režiserji, kajti prizor, ko so ležali banditi uradniki na tleh in ki so mu bili priča tudi filmski igralci, je bil baje nepopisen.

Amundsen in Nobile

Kmalu po Amundsenovem poletu na severni tečaj je nastal spor med znamenitim polarnim raziskovalcem in kapitanom Ellsworthom z ene ter italijanskim generalom Nobilem z druge strani. Ekspedicija je prispela v Ameriko in Ellsworth je javno govoril o čudnem postopanju generala Nobila, ki se je bahal, da je polet na severni tečaj zgolj njegova zasluga. Ker je napravil spor na javnost zelo mučen vtis, sta pozneje ob strani izjavili, da so vesti o nesoglasju izmišljene.

Te dni je pa izšla v New Yorku avtobiografija Norvežana Amundsen, v kateri odkrito priznava, da je bilo postopanje generala Nobila zelo čudno. General Nobile, piše Amundsen, je ravnal po navodilih svoje vlade in skušal prikazati polet na severni tečaj kot uspeh italijanski avijatiki. Ko smo prileteli z zrakoplovom »Norge« nad severni tečaj, sva spustila z Ellsworthom na skrajno severno točko naše zemlje majhne zastavice. Neverjetno, a vendar resnično je bilo početje generala Nobila. Z njim sem sklenil pogodbo, da zrakoplov ne sme biti preobčuten in da vzamemo s seboj samo najnujnejše potrebščine. Zato sva vzela z Ellsworthom zastavice, ki so bile komaj tako velike kakor žepni robc. Nad severnim tečajem sva jih vrgla iz zrakoplova in zaklicala slavo obema državam.

Lahko si pa mislite najino presenečenje, ko sva zagledala generala Nobila, ki se je nagnil iz zrakoplova in vrgel na severni tečaj celo balo italijanskih zastav. Zrakoplov je izgledal nekaj časa kakor cirkuški voz. Okrog njega so vihrale najrazličnejše zastave v italijanskih barvah. Slednjič je izvel kel Nobile iz svoje kabine še eno zastavo, in sicer tako veliko, da jo je komaj spravil skozi okno. Mož je mislil, da bo slava italijanskega naroda s tem zasenčila slavo Norveške in Amerike.

Ne morem razumeti, da se odrasel človek in višji častnik ni zavedal veličine trenutka, ko smo leteli čez severni tečaj. Njegovo ravnanje se mi je zdelo tako groteskno, da sem se na ves glas zasmel.

Junaška deklica

Iz Francije poročajo o redkem primeru junaštva in požrtvovalnosti mlade deklice. Na progi med Chalonsom in Remsom je osamljena, od večjih krajev zelo oddaljena postaja Prunay. Na tej postaji je opravljal železniško službo železničar Blau. Bil je vdovec in živel je v samotni z edino hčerko. Te dni ga je zadela tragična nesreča. Po noči je opravljal službo na progi. V temi in viharju je prešljal prihajajoči vlak, ki ga je povozil. Nastala je obupna situacija. Na postajališču ni bilo nikogar, ki bi dajal vlakom signale. Pretila je nevarnost velikih železniških nesreč.

Na postajališču je ostala samo 16-letna železničarjeva hčerka. Oče jo je naučil, kako je treba ravnati s signali. Dekletce je bilo zelo inteligentno in kmalu je znalo opravljati železniško službo kakor izkušen železničar. Tragična očetova smrt jo je sicer zelo potrla, toda pri misli na preteče katastrofe si je kmalu opomogla. Da odvrača nesrečo, ki bi se nedvomno pripetila, ako bi nihče ne dajal signalov, je stopila v čuvajnico, kjer je ostala nepretrgoma pet ur in opravljala neporno službo. Njenemu junaštvu se ima železniška uprava zahvaliti, da se

je promet na progi brez najmanjših ovir vršil dotlej, dokler ni poslala uprava na postajališče drugega uslužbenca.

Zločin verskega fanatika

V Parizu je te dni postala neka dijakinja žrtev svojega kolege, zagrozenega verskega fanatika. Student, rodom iz Venezule je v napadu verske blaznosti dijakinji z britvijo prerezal vrat. Na policiji je kot motiv svojega strašnega dejanja navedel, da mu je Bog usodnega dne sporočil, da mora svet očistiti vseh grehov. Zato je zažgal zavese svojega stanovanja, toda požar se ni razširil. Ko je prišla pozneje k nemu sošolka jo je vprašala, če veruje v Boga. Dijakinja mu je smele odgovorila: »Ne!«

Tedaj mu je Bog ukazal, naj jo kažnuje. Potegnil je iz žepa britve in pozval svojo prijateljico, naj si pusti prerezati vrat. Vsa prestrašena je sirota bežala pred njim in klicala na pomoč. In znova je čul božji ukaz pograbil jo je za vrat, jo zadel in ji nato, božjemu ukazu sledeč, prerezal vrat. Policija je histeričnega blaznega oddala v umobolnico.

Ju štivo, energijo, predzoro smelosti in ljubi polno sice nam pokatejo 3 prijatelji — 10 nog

Tom. Tira in Taks.

V TIRI se posebno odlikujejo ART ACORD, konj TIRA in pes TAKS.

Izvrstna vsebina posebnosti in krasni naravní posnetki itd.

Premiera se vsi danes terno ob 4, pol 6, pol 8, in 9

ELITNI KINO MATICA

Tele. 21 1

Zla slutnja Izidore Duncanove

Znamenita plesalka Izidora Duncan, ki se je nedavno v Nici smrtno ponorečila, je baje slutila, da jo čaka tragična smrt. Predno je izgubila svoja dva otroka, ki sta tudi postala žrtev avtomobilske nesreče, so plesalko neprestano preganjale razne vizije. Na predvečer usodne avtomobilske nesreče je povabila k sebi svojo prijateljico in ji pripovedovala, da jo je ves dan preganjala črna ptica, ki je letela v ateljeju nad njeno glavo. Plesalka je zatisnila oči, toda vse je bilo zaman. Črna ptica je videla nad glavo tudi z zatisnjenimi očmi.

Ko se je prikazala črna ptica prvič, je pripovedovala Duncanova, sem poklicala sobarico, ker nisem vedela, da haluciniram. Groza me je obšla, ko je sobarica izjavila, da v ateljeju ne vidi nobene ptice. Velela sem ji odpreti okno, da bi mogla črna ptica odleteti. Pa tudi to ni pomagalo. Ptica je letela po ateljeju in samo jaz sem jo videla.

Drugi dan se je pripetila nesreča. Dva dni pred tragično smrtjo se je prikazala črna ptica v ateljeju. Plesalka se je tako ustrašila, da so morali poklicati zdravnika. Vso noč ni zatisnila oči in drugi dan je pripovedovala o črni ptici svoji prijateljici. Da bi se malo razvedrila, je hotela napraviti izlet z avtomobilom, kar je postalo za njo usodno.

so najboljšie, najtrajnejše in zato najcenejše.

Aparat za zaspance

V Nitsburgu je zavod za proučevanje spanca. Splošno se sodi, da je spanec nepretrgoma več ur trajajoči počitek, kar pa ni res, kajti profesorji omenjenega zavoda so ugotovili, da človek v spanju prav za prav samo dremle in da je spanec čez noč čisto prekinjen.

Ravnatelj omenjenega zavoda dr. Johnson izumel poseben aparat, ki se pritrdi k vsaki postelji skupne spalnice, kjer spi 21 študentov. Aparat ima s papirjem prevlečen bobenček, na katerem zabeleži mehanizem vsako kretinjo spečega. Ker se bobenček obrača po urnih kazalcih, zabeleži mehanizem tudi dolžino vsake periode globokega spanca in motenja. Od teh poizkusov pričakujejo učenjaki važne rezultate za lečenje mnogih bolezni.

Prvo bolezen, ki so jo analizirali potom kontroliranja spanca, je bila gripa. V noči pred nastopom bolezni so bolniki zelo trdno in dolgo spali. Tudi med boleznijo je bilo njihovo spanje zelo trdno. Čim so pa okrevali, je bil spanec zopet normalen. Splošno velja načelo, da skrbi človeku ne dajo spati. Pri poizkusih v Mellonovem zavodu v Nitsburgu so učenjaki dognali, da je vsakemu človeku potreben drugačen spanec. Nekateri ljudje so sposobnejši za delo, če vstanejo zgodaj, drugi zopet, če dolgo spe, odnosno če zvečer krožajo. Normalna doba spanja traja 7 ur.

Čim delj človek spi, tem mirnejši je njegov spanec in tem bolj se mu hoče spati. Z druge strani pa vpliva dolgo spanje zelo škodljivo na delo, kajti človek postane len. Ljudem, ki morajo zgodaj zjutraj mnogo misliti, priporočajo učenjaki izprehod, tenis ali pa delo na vrtu, ki jih toliko utruji, da lahko duševno delajo. Nepretrgana fizična utrujenost pospešuje duševno delo.

Nove knjige in revije

DR. IVAN PRIJATELJ JURČIČEVH ZBRANIH SPISOV V. ZVEZEK. V Ljubljani 1927. Izdala in založila Tiskovna družba. Str. 517. Broš. Din. 84.—, v platno Din. 100.—, v pol usnju Din. 106.—. Znani naš slovenski zgodovinar dr. Ivan Prijatelj nam je pravkar izdal peti zvezek Jurčičevh zbranih spisov. Kar poteče izpod peresa te naše priznane literarne kapacitete je prvovrstno, izdelano v posameznostih in poglodbah v celoti, vse pa gledano z vidika svetovnega idejnega razvoja. Njegov izvrstni uvod nam poda verno sliko političnega obdobja slovenskega v letih 1869—1875 in razvoja jugoslovanskega čutenja in hotenja v teh dneh. V sredo tega časa nam kot jedro izklesje žurnalista Juriča kot ga je videl v njegovih delih in spisih, v uredništvu in v pisnih, odnosno izjavah sodobnikov. Kaže nam prvi takozvani slovenski kulturni boj, Jurčiča v Sisku in pozneje kot glavnega urednika Slov. Naroda, njegovo razmerje do Pakjove Zore, do Besednika in Slovenske knjižnice. Literarne niti teh publikacij naveže izdajatelj prav v globlji vsakokratnega problema in jih poveže v karakteristiko, ki je bolj lasne in precizne ne zmore nihče. Prijateljeve študije so vrhunec naše literarne kritike. V tem zvezku so med drugim natisnjeni: Telečja pečenka, Bela ruta, bel denar, Ivan Erazem Tattenbach, Doktor Zober, Pipa tobaka, Lipe in V vojni krajini. To-čel zopet lep del Jurčiča, ki ga spoznamo to pot v odnosih do politike in Hrvatov. Izčrpne prirediteljeve opombe koncem knjige, ki so zlasti glede Ivana Erazma Tattenbacha zanimive in zgodovinsko pregledne, povečajo vrednost te prvovrstne historično-kritične izdaje naših klasikov, ki jih s hvalovredno poštrevostnostjo in brezprimerno ljubeznijo do stvari izdaja »Tiskovna družba«. Oprema knjige je elegantna, tisk jase in papir prvovrsten, kar delo odlično tudi z zunanje strani toplo priporoča.

PLANINSKI VESTNIK. Oktoberska številka prinaša sledečo vsebino: J. Wester: S Triglava peš v Ljubljano. — Dr. H. Tuma: Pršivec. — J. Makar: Planinski mvalid na Prisrčniku. — Dr. St. Tominec: Triglavska severna stena. — Dr. J. C. Obrlak: Skice s pota. — Obzor in društvene vesti. — Naše slike: Zimsko jutro na Veliki Planini. — List vsem prijateljem iskreno priporočamo. Naroda se pri Osrednjem odboru SPD v Ljubljani in štane letno 40 dinarjev, kar je z ozirom na okusno opremo in dogato gradivo zelo nizka cena.

VIDOVANSKA USTAVA in preureditev države in družbe. Pod tem naslovom je izdal L. Zrnčič 32 strani obsegačo brošuro, v kateri razpravlja o slabih in dobrih strani Vidovanske ustave, njene izvedbe in potrebnih sprememb z ozirom na dane razmere. Brošura je dodana kratka razprava o nastanku in izvajanju »Obznanja«. Brošura zasluži pozornost širše javnosti, ker je vprašanje Vidovanske ustave zlasti pri nas v Sloveniji aktualno sedaj, ko so se klerikalci končno odrekli svoje avtonomije in priznali ustavo.

«EX LIBRIS». Agilno »Udruženje grafičnih umetnikov, ki je javnosti znano že po razstavah, jih je prirelo zadnja leta v inozemstvu (Praga, Plzen, Rada itd.) ter doma in ki izdaja svojo revijo »Umjetnost«, je izdalo to pot mapo »Ex libris«, izdelanih v lesorezu. Umetnost »ex libris« t. j. knjižnega znaka, je pri nas še zelo redka. Malo je posestnikov knjižnice, ki si prilpeijo »ex libris« na platnice vsake vezane knjige. Pri drugih narodih pa zabeleži »ex libris«. Tam je navada zbiranja različnih »ex librisov« zelo razširjena. S pravkar izdano mapo, ki obsega zbirko okusnih »ex librisov«, hoče UGU propagirati tudi pri nas, da se udomači ta navada. V UGU je včlanjenih tudi več nadarjenih slovenskih umetnikov, ki so si s svojimi grafičnimi deli že pridobili ime v širši javnosti. Okusno zbirko najtopleje priporočamo. Naroda se lahko tudi pri G. H. Smrekarju, Ljubljana VII. Cena 7 Din.

LA SITUATION DE LA MINORITE YUGOSLAVE EN ITALIE. S tremi kartami. Ljubljana 1927. Cena Din. 20.—. »Manjšinski Inštitut« v Ljubljani je izdal svojo drugo publikacijo »Položaj jugoslovanske manjšine v Italiji«. Pisana v francoski čini je namenjena vsemu izobraženemu svetu, da mu odkrije resnico o strašnem duševnem in telesnem trpljenju Slovencev in Hrvatov v zasedenem ozemlju. Avtor, čegar nepristranost ne dopušta nikakega dvoma, dokazuje v živahni in prepričljivi besedi, kako je Italija prelomila vse svečano dane obljube o pravicah, ki jih bo dala svojim jugoslovanskim podložnikom, in kako upravičene in utemeljene so pritožbe in obtožbe italijanskega režima od strani naše manjšine. Po vrsti navaja naša publikacija slovesne izjave reprezentantov Italije, odpravno čežalne in občinske avtonomije, boj proti materemu jeziku slovenskih in hrvaških podložnikov v šoli, cerkvi, na sodiščih in v upravi, poitalijančevanje slovenskih primkov in imen. Dalje teptanja volilne svobode in političnih pravic, uklojenje društvenega življenja, preganjanje naše knjige in časopisa, končno strahote terorja in nasilja, aretacije in deportacije, požige slovenskih domov, dogodke v Krnici, Bonovo alero in italijansko divjanje radi krasnega spomenika. Dodan je spisek nasilstev nad ubogo našo rajo pod italijanskim jarmom z navedbo škoda, ki znaša milijone in milijone lir. Knjižici so dodane tri karte: prva — »Julijska Benečija« — kaže narodnostno stanje in novo upravno razdelitev Slovenskega Primorja in Istre; druga — »Pokopališče jugoslovanskega šolstva v Italiji« — priča o poitalijančevanju 581 naših šol; tretja — »Volilna geometrija v Tržaški provinciji« — kaže, kako naj se prepreči pri eventualnih bodočih volitvah v rimski parlament izvolitev slovenskih poslancev. — Vsa slovenski izobraženci, ki je večje francosko, naj nemudoma seže po tej knjižici, ki jim pokaže v pravi luči divjanje tišidelne kulture. Knjižica je na prodaj v vseh knjigarnah.

Kudischeva oproščena

Včeraj se je na Dunaju zaključila že štiri dni trajajoča razprava proti sobarici Karolini Kudisch, osumljeni roparskega umora 72letne Marije Lustig, lastnice lekarne, o čemer smo pred dnevi že poročali. Štiridnevna razprava je bila zelo zanimiva in je proces proti Kudischevi vzbujal veliko senzacijo. Obtoženka sama je ves čas svoj zločin tajila. Direktnih dokazov o njeni krivdi sicer ni bilo, pač pa so močne indicije kazale na to, da je Kudischeva morilka nesrečne starke. To je poudarjal tudi državni pravnik v svojem govoru, v katerem je plediral na to, da porotniki potrdijo edino vprašanje glede roparskega umora. Porotniki so bili zelo zdvojnjeni in posvetovali so se celo uru. Končno so odgovorili s 7 glasovi da in 5 ne, nakar je sodišče izreklo oprostilo obširno bavi s procesom Kudisch in Pravdorek porotnikov je naletel na hud odpor v javnosti in v dvorani je bilo čuti glasne proteste. Zlasti ženske so demonstrirale proti oprostilni razsodbi. Tudi vse dunajsko časopisje se obširno bavi s procesom Kudisch in množe se glasovi, da naj se porota, ki se je zadnje čase s serijo neutemeljenih oprostilnih rozsodb izkazala za institucijo, ki ni na mestu. odpravi.

140 milijonov kokoši v Ameriki

V Beltville blizu Washingtona je urejena največja farma za perutnino na svetu. Amerika zavzema tudi v tem pogledu med vsemi državami prvo mesto. Po zadnji statistiki rede v Ameriki 140 milijonov kokoši najrazličnejših vrst. To pomeni, da pridejo na vsakega moškega in na vsako žensko po tri kokoši in da jih 30 milijonov še ostane. To ogromno število kokoši znese na leto približno 1.654.044.932 tucatov jajc. Človek bi mislil, da to ogromno število jajc Ameriki zadostuje za domačo potrebo. Iz narodnogospodarskih vidikov je Ameriki mnogo lažeje na tem, da ostane denar, ki ga izdajajo zdaj vsako leto za uvožena jajca, doma. Zato si strokovnjaki na omenjeni farmi na vse načine prizadevajo, da bi izboljšali raz-

Lidia Wisiakova v Parizu

Po skoraj dveh letih bivanja v Franciji se je naša plesna umetnica Lidia Wisiakova vrnila v domovino. Nepremagljiva sila vleče naše mlade umetnike v svet, da jih pripelje v oči. Mnogo jih je, ki se več ne vrnejo, drugi se pa vrnejo z velikimi slavami in uspehi. Tako je bilo tudi z Lidio. Odločila sta se, ona in njen zvesti prijatelj učitelj in soplestalec g. Višek odpotovati na umetniško turnejo v tujino.

Rade volje je gđ. Lidia pripovedovala našemu uredništvu o svoji sreči in trpljenju polni poti v tujino.

KAKO JE BIL OB PRIHODU IZ LJUBLJANE V PARIZ?

Nisem odšla v tujino kakor nekateri naši umetniki, da si ogledam tujo umetnost in se z njo seznanim. Šla sem z Viškom tako rekoč s trebmom za kruhom. Pomislite samo, korak iz Ljubljane v Pariz, ki je središče evropske kulture! Popolnoma obupa naša sva bila, ko naju je v Parizu na kolodvoru sprejel rojak g. L. Skrljanec z besedami:

Tukaj ljudje plačajo, da smejo nastopiti javno, vidja pa išče plačila za nastop. Naposled so mi dovolili, da smem za poskušnjo plesati v muzej-hallu »Olympia« na glavnem bulvarju. 18 nas je tekmovalo in jaz edina sem bila po godu in takoj sprejeta. Tesno mi je bilo, ko sem opazila, da bom nastopala na odru tudi z žonglerji, akrobati, papigami in opicami. Pa sila kola lomila in jaz sem se privadila.

V Parizu se zbira umetniška elita in takoj sem uvidela, da bo konkurenca bolj huda. Denarja nama je zmanjkalo in bili so dnevi, ko sva z Viškom živela le ob kruhu in čaju.

KAKŠNE USPEHE STE DOSEGLI?

Ko je nama predla najhujša, me je povabila soprog češkega poslanika v Parizu k sodelovanju pri neki čajanki. Bila sem vsem zelo všeč in kmalu nato sem nastopila samostojno na koncertu, ki ga je poslaništvo priredilo v Comédie des Champs Elysées. Seznanila sem se z odličnimi osebnimi pariške aristokracije in nastopala uspešno s plesalkami pariške opere, Argentino, Jose-

fino Baker, Nikitino in dr. Obiskovala sem šolo Igorove, Preobraženske, Trofiove itd. Višek plesne umetnosti sem videla v »Visoki šoli baleta« bivšega mojstra carskega baleta Legata. Izredno me je počastil baletni mojster Staats s povabilom k skušanju velike opere. Staats je kmalu nato odpotoval v Newyork. Spoznala sem znamenite plesalke Pavlovo, Zambeljevo, Spesirzevo Nikitino sem našla v teatru Sarah Bernhard. Zelo pohvalno je govorila o Ljubljani in zaželela si je našega lepega Tivolija. Pozneje sem jo obiskala na njenem domu v Monte Carlu. V luksuznem teatru de la Madeleine sem s strahom gledala plesne umetnice. Tožala sem se. Dva meseca nato sem bila prima-balerina istotam. Bakerjevo in Argentino sem smatrala za nedosežni svetlinji, toda nekaj mesecev pozneje smo nastopale skupaj.

Največ presenečenja in največji uspeh sem dosegla, ko so me angažirali za futuristično pantomino. Med drugimi sem tedaj plesala glavno vlogo princese v japonski pantomini »Urashima« z baletnim mojstrom carskega baleta v Tokiju g. Toshi Komori-jem. Glasbo k tej pantomini je zložila francoska kontesa Armande de Poglina, ki naju je v parterju na najino veliko začudenje nagovorila slovenski. Kontesa ima lepo graščino v Podvinju pri Radovljici, kjer sem jo nedavno obiskala. Tudi njena mati in brat obvladata slovensčino prav dobro.

V salonu bogate Italijanke Ricottijeve sem spoznala 78 letno gđ. Zucchičevno, bivšo prvo balerino milanske Scale. Morala sem pred njo zaplesati, na kar mi je pravila svoje spomine. Pozna prav dobro našo riviero ob Jadranu. Jesen svojega življenja preživlja v Monte Carlu v družbi svoje prijateljice Krišinske, ljubice umorjenega ruskega carja. V teatru Mogador sem videla tudi tragično preminulo Isadoro Duncan v precej neuspelem nastopu. Zanimiv slučaj sem doživela pri Marjetičevi pantomini »Cocktail«. Glasbo k njej je zložil 25 letni Tržačan Silvio Mix. Nagovoril je Viška naj pantomino nastudira, kar je tudi storil. Pri glavni skušnji pred uprizoritvijo nas je pa slikar Prampolnik obvestil, da je Mix nenadoma umrl. S pantomino smo doživeli izreden uspeh in žal nam je bilo, da je usoda

preprečila, da mladi umetnik ni doživel uspeha svojega dela. Nekaj sličnega sva doživela z Viškom, ko nama je komponist Boisard poveril nastudiranje svoje orientalske kompozicije. Bil je srečen kot otrok, ko sva mu zadržala da bova delo resno nastudirala. Med glavnimi skušnjami so nam sporečili, da ga je zadela nenadoma kap. Po predstavi sva žela viharjen aplavz in sedemkrat sva morala pred zastor. In strah me je bilo, ko sem pomislila, da sa dvakrat z Viškom sijajno uspeja preko dveh mrljev.

VAŠI NACRTI V DOMOVINI?

Pozivu domovine sem se rade volje odzvala. Predysem počela z Viškom vzgojiti naš baletni naraščaj. Balet je našemu in vsakemu gledališču potreben rekvizit, saj si dobrih opernih predstav brez njega ne moremo misliti. Pri baletu se goli tudi največ tehnike, ki je vsakemu plesalcu neobhodno potrebna. Upriporjaja bova z Viškom nekaj modernih pantomin. Obsežnejše delo bodo Nečbalove »Andersoneve pravljice«, namenjene mladini v dolgih zimskih večerih. Na programu imam tudi eno uprizoritev slovenske klasične glasbe in dva večera moderne glasbe. Največ veselja bom pa imela z vzgojo našega talentiranega baletnega naraščaja. Po sezoni pa odpotujeva z Viškom zopet v Pariz, da se odzoveva številnim oddličnim vabilom.

Gospodarstvo

Oddaja vinskih trt iz državnih nasadov

Veliki župan mariborske oblasti objavlja odredbo poljedelskega ministrstva glede oddaje vinskih trt iz državnih trtnih nasadov v Petruhu, polja Litbul, Kapeli, polja Slatina Radenci, Vukanovci, polja Središče ob Dravi in Dramljah pri Celju. V smislu člena 13 zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva in člena 14 pravilnika za izvršitev tega zakona se oddaja: Prodajne cene za trte v sadni dobi 1927/28 so v vseh državnih ustanovah za 1000 (tisoč) komadov sledeče:

Ključki ameriških trt 35—45 cm dolžine: I. klasa po 100 Din, II. klasa po 35 Din.

Korenjaki ameriških trt: I. klasa po 250 Din, II. klasa po 75 Din.

Cepiljenke: I. klasa po 1500 Din, II. klasa se ne bo oddajala, nego se ponovno vsola v trtice. Ključki domače trte (cepe) po 100 dinarjev.

Naročnikom trt letos izjemoma ni treba doprinesiti potrdila občine, da potrebujejo naročene trte za sajenje izključno na svojem zemljišču, kakor to predpisuje člen 15. točka 1. pravilnika za izvršitev zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva.

Naročnikom trt ni treba doprinesiti potrdila sreznega ekonomu, koliko apna vsebuje zemlja, kjer nameravajo naročeno trto saditi, zadostuje, da navedejo pri cepiljenkah podlogo katero žele dobiti, pri ključkih in korenjakih pa določno sorto ameriške trte.

Upravniki državnih trtnih nasadov smejo vzlic predpisu člena 17 pravilnika za izvršitev zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva trte čim dore in so deloma ali v celoti pripravljene za prodajo, komisiji pregledano in prešeto, prodavati po tem cenovniku in sicer ves čas dokler prihajajo naročila v neomejeni količini toda prvenstveno vinogradnikom, ki naročajo trte za sajenje na lastni zemlji. Razporeda oddanih trt predložijo upravni ministru v odobrenje čelo po izvršeni razdelitvi in oddaji trt naročnikom.

Upravniki državnih trtnih nasadov morajo vsaki oddajo sezono petnajstodnevno ministru poročati, koliko trt so oddali oziroma koliko jim jih je istih za prodajo še ostalo.

Upravniki državnih trtnih nasadov morajo predložiti ministru vse prošnje za trte, katerim ne morejo ustreči, da jih ministru oddajo upravnikom trtnih nasadov kjer so trte še na razpolago, ali pa upravni obdrže taka naročila na trte, zahtevajo pa od ministrstva, da jim dodeli potrebne količine trt iz drugih državnih trtnih nasadov. V tem smislu smejo upravniki tudi medsebojno postopati. Upravniki trtnih nasadov so dolžni, da tudi občine v območju oblasti tozadevno obveščajo, po potrebi pa lahko tudi oglašajo po časopisu; v splošnem morajo skrbeti osebno, da vse pridlane in za oddajo namenjene trte pravočasno razdele in razprodajo.

Ključev ameriških trt II. klase se bo pridelilo samo toliko, kolikor jih je treba

za prodajo odnosno za vsolanje pri vsakem posameznem nasadu.

Upravniki državnih trtnih nasadov smejo naročene trte rezervirati, če jih naročniki vnaprej plačajo.

Vinogradnike pozivam, da si trte, ki jih potrebujejo to jesen ali prihodnjo pomlad pri ugodoma navedenih državnih trtnih nasadih čimprej naroče, ker zaloge niso velike. Cene trt veljajo na oddajnem mestu v dotičnem nasadu, a omot in dovoz na železnico se zaračuna posebej lastne stroške.

Naročila so kolika prosta, obvezna in mora vsak naročnik naročeno blago v službu dodelitve prevzeti oziroma plačati. Morebitne reklamacije so dopustne le takoj pri prevzetju trt, na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

—g Trgovinska pogodba z Nemčijo. V četrtak je bila podpisana jugoslovensko-nemška trgovinska pogodba. V imenu Nemčije sta podpisala pogodbo generalni tajnik v zunanem ministru dr. von Schubert in legacijski svetnik zunanega ministru dr. Eisenloher, za Jugoslavijo sta podpisala pogodbo naš poslanik v Berlinu Baludžić in vseučiliški profesor Todorović. V pogodbi so določbe o maksimalnih medsebojnih ugodnostih in o izseljevanju iz ene države v drugo. Nemčija je dala naši državi posebne ugodnosti glede izvoza poljedelskih pridelkov, naša država je pa priznala Nemčiji koncesije glede uvoza za nemških strojev, tekstilnega blaga, kemikalij, usnja, papirja in igračk.

—g Izvoz jabolk Zagrebska Trgovsko-obrtniška zbornica javlja, da potrebuje »Landeskulturrat für Kärnten« v Celovcu več vagonov jabolk. Interesenti naj stavijo ponudbe neposredno navedeni ustanovi.

—g Sarajevska zbornica za skupne zbornice. Sarajevska trgovska in obrtna zbornica je te dni ponovno razpravljala o vprašanju ločenih in skupnih zbornic. Izrekla se je za skupne zbornice. Ker so pa nastale po volitvah večje izpremembe glede zborničnega članstva, pride to vprašanje še na plenarno sejo, ki se bo vršila v novembru in na kateri pade definitivna odločitev.

Mariborsko tržišče s kožami in usnjem. Iz Maribora poročajo, da so bile na tamošnjem tržišču s kožami in usnjem zadnje dni naslednje cene: konjske kože 50—150 Din za komad, goveje kože 13—15, telečje 22—26, svinjske 8, gornje usnje 70—110, podplati 55 — 65 Din za kg.

Zastore, posteljna pregrinjala, perilo, monograme, oblike I. dr. veze najfinije in najceneje.
mehanično umetno vezanje
Matek & Mikeš
Ljubljana, Da imatinova ulica 13
Entljanje, azuriranje, predtiskanje ženskih ročnih del za trgovino, šolo in dom.

J. Bianchi

Modna krojačnica za - dame in gospode - se priporoča
Sv. Petra cesta 44

Stanovanje

večje sobe s kuhinjo in pritliklinami — išče miren zakonski par brez otrok. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Novembru/2237«.

Uradnik

z večletno prakso, izurjen v vseh pisarniških delih, zmožen slovenskega, nemškega, italijanskega in češkega jezika — želi premeniti službo za Ljubljano. — Ponudbe pod »Vestem/2238« na upravo »Slov. Nar.«.

Sukno — Doubl
Kamgarn
za moške obleke — Velika izbira — Ugodne cene
R. Miklauc
»PRI SKOFU«
Ljubljana, Ljubljanska ul.

Zahvala.

Ob smrti naše preljube, nepozabne soproge, mame, stare mamičice, tete, tašče itd., gospe

Berte Počivavnik

nam je toliko prijatelj in v znanec izkazalo sočutje, da nam je bilo v veliko tolažbo. Ni nam moglo vsakemu posebej se zahvaliti. Bodi vsem najskrenejša zahvala.

Zlasti se zahvaljujemo preč. g. župniku Janku Petruhu a večkratne tolažilne obiske, g. dr. V. Spornu za ves njegov trud, ki ga je imel skozi več nego pol leta, da je umrl naši mami v neni težji bol zni naša trpljenje; zahvaljujemo se dobri prijatelji g. doc. Ivanu Goršetu ter g. Milki Kristanovi in Pavlu Martinovi, ki so drago pokojnico v neni bolezi obiskovali, tolažili in ji stregli. Posebno zahvala izrekamo č. sestri Dioniziji za neno nadlovesko požrtvovalnost v težji meseci bolezni. — Milačna zahvala pevski mu zboru »Glasbene Maice« za genljivo petje Sokola I za številne obiske, vodenemu odseku Sokola I za turborne žalostnike ter vsem darovalcem vseh vrst cvetov, kakor tudi vsem, ki so nepozabno nam pokojno s sremili k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 9. oktobra 1927.

Globoko žalujejo družine
Počivavnik, Fabiani, Wohinz

Najboljša v materialu in konstrukciji so:
kolesa, šivalni stroji Grizner - Adler
URANIA PISALNI, švicarski PLEFILM
stroji OUBIED.

Najlepše opreme samo pri

JOSIP PETELINC v Ljubljani

bižut Presernovega spomenika ob vodi. Telefon 2913

Najnižje cene.

Večletna garancija.

Gostilna Anton Maver, Ljubljana, Ahacjeva cesta 5 toči sladki mošt iz slovenskih goric pri Mariboru. — Vsako soboto in nedeljo fine domače klobase. 2243

Sadno drevje

vseh vrst, vrtnice, ribez, kosmulje, kije, konifere, elematis, maline, jagode, lepotično grmičevje, vrbo žajurko in drugo imam v zalogi v samo prvovrstnih sadikah Na zahtevno cenik. — M. Podlogar, drevničar in vrtnar. Dobrna pri Celju. 2206

Delavnica

za ključavničarsko obrt, lahko tudi na dvorišču, iščem v sajenjem. Pogoj stanovanje ene sobe s kuhinjo. — Ponudbe pod »Delavnica/2254« na upravo »Slov. Naroda«.

Tvorilnica likerjev

išče spretnega potnika proti proviziji, ki je že potoval v poslih likerjev in žganja in ki so mu manjši kraji dobro znani. — Cenjene ponudbe pod »Potnik/2261« na upravo »Slov. Naroda«.

Meblovano sobo

v centru išče gospodinja, 1 novembra. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »November/2253«.

Hotel, kavarna

in restavracija naproday radi preselitve z vsemi pritliklinami. trinadstropna hiša s zemljiščem 500 m² 50 korakov od morja. blizu Splita. — Natančnejša poiznanila pri: Publicitas d. d. Zagreb Gunduličeva 11. pod »Za—13719«. 2263

Zastopnike

in zastopnice za prodajo sreča na obroke išče — Banča poslovalnica Bezjak Maribor, Gosposka ulica 25 77/L

Vpokojenec

star 50 let, dober računar — išče službo skladiščnika ali sluge. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod Vpokojenec/2246 na upravo »Slov. Naroda«.

Novosti!

Specijalni atelje za izdelavo sportnih oblek po meri. Na izbero vedno pristni loden se lovec, sportnike, smučarje itd. Specijaliteta tirolski porci in Sladmingar loden Preizkušeni kroji za debele Sportni atelje »HUBERTUS« zasebno krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19. 2259

Starih avto gum

vseh dimenzij razven polnih kupim vsako količino. — RAFAEL L. PESACH, SARAJEVO, Kundurdžilica ulica 13. 2260

Boljša šivilja

gre bivat na dom. — Naslov pove uprava »Slov. Nar.«. 2251

Abonente

sprejem na PRVOVRSTNO HRANO. — Gosposvetska cesta št. 13. I. nadst., vrata 100, desno. 2277

Večji sadovnjak

v Sloveniji bi kupil. — Ponudbe z detaljnim opisom in ceno je poslati na naslov: M. Grgin, Kaštelstari, Dalmacija. 2272

Površnik

dobro hranjen — prodam za 200 Din. — Ponudbe pod »Površnik/2275« na upravo »Slov. Naroda«.

I. Stepušin

ZAGREB, Jurjevska 57
ortiporata najboljša tambure, žice, škole, varitane ostale potrebščine za vsa glasbala. Odlikovan na pariskojizložbi. Cjenici franko.

Staro vino

najboljših vrst iz lastnih goric — liter Din 12.50 in 14.50 — prodaja A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta. 2217

G. Flux, Ljubljana, Gosposka ulica 4/I. — Strokovna posredovalnica boljših služb, 35 let obstojca — išče nujno 6 perfektnih sobaric (1 za neki tukašnji sanatorij) za tu in izven Ljubljane; vzgojiteljico s znanjem nemškega ali francoskega jezika k 4letni deklici v Beograd; 2 fini kuharici, mladega izvežbanega slugo v Zagreb. — Priporočam za Ljubljano 3—4 samostojne kuharice in več pripristih deklet za vsako delo, vsa natakari, natakarij itd. vseh vrst. 2269

Zanesljiva služkinja

pridna in zdrava, katere zna dobro kuhati ter opravljati boljša hišna dela — se sprejme v boljšo hišo takoj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 2271

Enonadstropna vila

z vrtom 1600 m² na lepem prostoru, tri minute od glavne pošte — naprodaj. — Naslov pove uprava »Slov. Nar.«. 2252

Lepo zračno sobo

z električno razsvetljavo v Rožni dolini oddam takoj mirenemu gospodu ali dijaku (visokošolcu). Mesečno z najtrkom 300 Din. — Ponudbe pod »Mimo/2245« na upravo »Slov. Naroda«.

Lepo ležeca parcela

(Cesta pod Rožnik) ca. 5800 m² ugodno naprodaj. — Ponudbe pod »Domovina/2248« na upravo »Slov. Naroda«.

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster,

LIUBLJANA, Dunajska cesta 46

Vaskovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrišje za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in svonike. — Stroji, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. — Gradbe lesenih mostov, jezov in mlinov. PARNI ZAGA 16/L TOVARNA FURNIRJA

Jerneja Pekleta

V spomin pokojnega se bo v ponedeljek 10. oktobra t.l. ob 10. uri darovala v župni cerkvi na Viču s. maša zadušnica, h kateri vabimo vse Jerneje znance.

Vič, Dobrova, 8. oktobra 1927.

Zalujoči rodbini:

Pekletova in Podobnikarjeva

Zahvala.

Za številne izraze iskrenega sočutja ob priliki prerane smrti našega ljubljeneja soproga, očeta, brata itd., gospoda

Vilko Praprotnika

viljskega davčnega upravitelja

zrekamo tem potom vsem našo najtoplejšo zahvalo.

Posebna zahvala pa bodi izrečena darovalcem krasnega cvetja in vencev, nadalje č. g. kanoniku dr. Alojziju Merharju za prijazno spremstvo, gg. pevcem za v srce segajoče žalostinke ter vsem številnim prijateljem in znancom za čašče spremljevanje njega zadnji poti.

Ljubljana, 9. oktobra 1927.

Zalujoči ostali.

Pridite v našo prodajalno in zahtevajte čevlje z „ELASTIK“ podplati!

Rata

Ljudem dela!

Obutev, namenjena za delo, se ocenjuje po trpežnosti podplatov.

Posvetili smo vso pažnjo temu glavnemu delu obutve, kako bi potrojili njihovo vrednost in trpežnost.

Uspelo nam je!

V tej sezoni prinašamo našo vrsto 3967 z nepremočljivimi in neraztrgljivimi „ELASTIK“ podplati.

Boljših čevljev in boljših podplatov ne moremo vam nuditi, niti če bi nam plačali petkratno ceno.

Kljub izboljšanju kakovosti prodajamo to vrsto i za naprej samo za Din

269.-

UNDERWOOD pisalni stroj ima s. etovni sloves. Nad 2 000 000 strojev v prometu. Nedosegljiv v trpežnosti in vs od tega najcenejši.

Lud. Baraga LJUBLJANA Tel. 2980 Se.enburgova ulica 6

Velour in pliš
za damske plašč. veliko izbira. ugodne cene.
R. Miklavc
Pri Skofju
Ljubljana, Lingarjeva ul.

Restavracija „LJUBLJANSKI DVOR“

Sezona morskih rib

V petek se je začela v restavraciji Ljubljanski dvor sezona morskih rib. Točil bodem najboljša vina, tudi letošnjo portugalko. Specijaliteta pr. stni kraški teran Vsa večer od pol 8 ure napre: igra salonski orkester.

Vstopnine prosto.

Odperto do 1. ure po polnoči.

..... Za obilen poset se vljudno priporoča
..... restavrat B. Pupovac

Spominjajte se Tabora!

KLIŠARNA „JUGOGRAFIKA“

TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z. O. Z.

Vse vrste klišejev, crte in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah, točno po naročilu, v najkrajšem času in po konkurenčno nizkih cenah.

LJUBLJANA V. PETRA NASIP 23.

Pred nakupom!

Jesenskega in z mskega blaga

vabim cenjene odjemalce da si ogledate krasno izbiro za vse vrste oblek, po najnižjih cenah 1925

Vinko Savnik, Radovljica.

Popolnoma suha lepa

BUKOVA DRVA

v polnih ali razžagana, kakor tudi mehka drva dobavljiva vrčka **AURORA d. d.**, Dunajska c. 50 v vsaki množini od 1m³ napre: Dostavlja tudi na dom. Telefon 2546.

Kajenje je strup!

Vsakdo se more igrati odvadit. zdravju škodljivemu kajenju z dr. Rascheria Putschtabletami. 1 omet Din 30 in poština, celo na kura 5 ometov Din 145 franko razpošilj. tt. „AURORA“, Sremska Kamenica št. 42.

Dobiva se tudi v večini lekarn in drogerij.

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi **RAJKO TURK**, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. 96/L

Mesečno varovalo „LUPA“

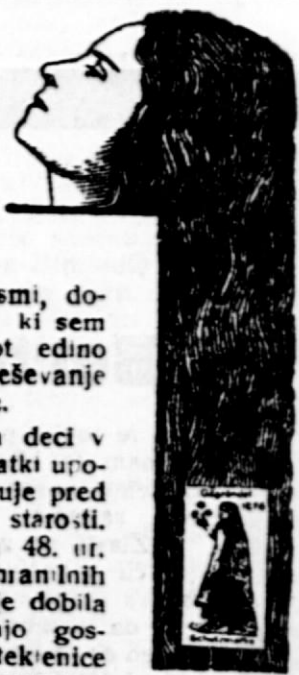
po zak. zaščit. zajamčeno **nepropustno**. je za edanjo modo **neobhodno potrebno**. ker pri sedenju, športu in plesu damske obveze **samo po sebi** niso dobre, ker večkrat pokvarijo perilo in obleko. Varovalo „Lupa“ je izdelovljeno iz materijala ki se lahko nene in se lahko tudi prekuha. Težko je 30 gramov, ne razirga se, ovaruje in prihrani obleko in s tem zasigura pomirja oč in siguren občutek. Na razpolago so zahvale. „Lupa“ bo mesečne hlače z njihovimi mnogimi slabimi stranmi neprikladne, nezdrave, drage, popolnoma izrinila. Cena Din 75.

Mesečna obveza „Feminosa“ je najdovršnejša, najbolj zdrava in radi dolgoletne trajnosti na tem polju. Stane Din 125.

Razpošilja se po povzetju. — Naročila je nasloviti na „Aurora“ d. d., Sremska Kamenica broj 16.

Jaz

Ana Cilag

s svojimi 185 cm dolgimi krasnimi lasmi, doblila sem jih zbor porabe pomade, ki sem jo sama izna-la. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za povsodsevanje razvika gostih las in njihovo ojačanje.

Pripomore gospem, gospodom in deci v rasti gostih in jakih las, da se po kratki uporabi prirodnih blesk in barvo ter obvaruje pred prerano osiveostjo, vse do visoke starosti. Cilag-pomada odstrani prhljaj v teku 48. ur. Niti eno sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za lase kot Cilag-pomada, ki je dobila povsem svetovni sloves, ker dosega gospodje in gospe že po uporabi prve steklenice najboljši uspeh, ker izpadanje las popolnoma preneha že po par dneh in se pokazuje novi poras. Ta uspeh dožuje moj 50 letni jubilej in milijoni zahvalnih pisem, ki sem jih dobila iz vsega sveta. Cena velikemu lončku Cilag-pomade Din 60.—, a dvojnega Din 90.—. K vsakemu lončku je potrebna ena steklenica Special-Shampoo (za 20kratno izmivanje glave) Din 25.— Vse vključno poštino. Razpošilja se po povzetju ali predplačilu iz tvornice SHS.

Laboratorij: „AURORA“, Sremska Kamenica št. 42.